

Golany

Revista de Sant Miquel de Campmajor
Núm. 38 - 2n semestre 2015 - Exemplar gratuït

GENT DE CASA.
Entrevista a Esteve Estarriola "l'Esteve de la Casanova"

RETALLS D'HISTÒRIA.
Quan no hi havia rentadores elèctriques (i II).

GEOLOGIA.
Les roques de la Vall de Sant Miquel de Campmajor (II)

LLEGENDES DE LA VALL.
La Pedra Pastora

FOTOS SOCIALS

1. La Quitèria ballant amb els batucaires de la Vall el dia de l'Aplec de Santa Quitèria. (Foto: Oriol Serrà).
2. Cantada d'havaneres el dia de la Festa Major d'enguany. (Foto: Oriol Serrà).
3. Sardanes a la Plaça de l'Església el dia de la Festa Major, el 27 de setembre de 2015. (Foto: Josep José).
4. Part de la mainadeta de la Vall amb un dels pares, en el dia de la Festa Major d'enguany. (Foto: Paula Pagès).

FOTO DE LA PORTADA

RENTADOR DE CAN BERTRÀ

En la recopilació dels rentadors, safareigs o vivers de la nostra comarca, amb la seva funció de rentar la roba, Joan Anton Abellan n'ha detallat, també, els que trobem disseminats per la Vall de Campmajor, alguns en bon estat, altres no tant i altres quasi desapareguts.

En aquest cas, hem il·lustrat la nostra portada amb un d'aquests rentadors, concretament el de can Bertrà de Falgons, com un exemple de rentador format en una bassa a on, en un dels extrems, hi han col·locades dues lloses de rentar individuals, de forma rectangular, separades entre si i col·locades en sentit transversal de manera que la part més llarga queda perpendicular al mur.

2. **FOTOS SOCIALS**
FOTO DE LA PORTADA.
3. **SUMARI**
EDITORIAL.
ENS FAN SABER
4. **DES DE LA CASA GRAN.** Actuacions Municipals.
5. **ELS CONSELLS DEL DR. CARRERAS.** Virus i grip,
per F. Xavier Carreras.
6. **OCELLS DE LA VALL DE CAMPMAJOR.** Picot negre,
per Albert Escriu.
7. **PLANTES I FLORS SILVESTRES.** Pulmonària,
per Isabel Torres.
8. **GENT DE CASA.** Entrevista a Esteve Estarriola i Artigas,
per Àlex Navarro.
11. **LES NOSTRES ASSOCIACIONS.**
Associació de Gent Gran de Sant Miquel, per Àlex Navarro.
Associació La Vall: on som?, per Oriol Serrà.
12. **NOTÍCIES BREUS.** Maig-octubre 2015.
16. **ACTUACIONS DEL GRUP DE CAMELLES DE**
SANT MIQUEL DE CAMPMAJOR, per Josep Estarriola.
17. **ESPORTS.** Futbol - U.E. Sant Miquel, per Josep José.
18. **RETALLS D'HISTÒRIA.** Quan no hi havia rentadores
elèctriques (i II), per Joan Anton Abellan.
20. **CURIOSITATS LINGÜÍSTIQUES.** Particularitats i
curiositats lingüístiques de la Vall de Campmajor (XVII),
per Elisabet Saus.
22. **GEOLOGIA.** Les roques de la vall de Sant Miquel de
Campmajor (II), per Salvador Sarquella.
24. **LLEGENDES DE LA VALL.** Pedra Pastora,
per Elisabet Saus.
25. **CUINA DE CASA.** Canelons de bolets,
per Rosa Serrat del Pujol. Recollit per Àlex Navarro.
100 CONSELLS PERQUÈ EL TEU CERVELL VISQUI
100 ANYS. Per Àngels Navarro.
26. **MOVIMENT DEMOGRÀFIC 2015.**
TELÈFONS I HORARIS.
27. **ESCOLA DE SANT MIQUEL DE CAMPMAJOR L'ANY 1957**

En la recopilació de topònims i les seves descripcions i expressions més populars, hi trobem una gran riquesa de vocabulari, plena de significats que s'han anat construint de generació en generació. Això queda palès en l'acurat treball que Elisabet Saus ens presenta a cada número de la revista, amb la recerca dels noms amb els quals designem tot el que ens envolta. Un altre tipus de recerca és la que Joan Anton Abellan ha dut a terme sobre el gran nombre de rentadors, safareigs i vivers que s'han utilitzat a la nostra Vall, un exemple dels quals és el que reproduïm a la portada. Dins un altre ordre de coses, continuem amb l'apartat de "Plantes i flors silvestres", del qual ha pres el relleu Isabel Torres. En la secció "Els ocells de la Vall", Albert Escriu continua parlant-nos d'aus, en aquest cas d'un ocell visible al nostre entorn: el picot negre. En "geologia", Salvador Sarquella ens detalla aspectes sobre la composició del subsòl en el qual habitem. En un altre apartat, i de forma distesa, Àlex Navarro obre un diàleg amb una de les persones més grans del poble, de ment i cos impecables, amb qui farem un llarg recorregut en el temps, malgrat que quedarà curt en l'espai de les nostres pàgines. A la secció d'esports, parlem de la UE Sant Miquel, un exemple de dedicació i esforç per a mantenir-se a ratlla, com bé expressa un dels seus entrenadors, en Jep José. Altres notícies d'actualitat les hem incorporat en un nou espai anomenat, "Ens fan saber", que en aquesta edició dediquem al nou local d'esbarjo creat per als nounats de la Vall i que una de les mares usuàries ens detalla. Per altra banda, i parlant de salut, en aquesta època de l'any i amb els canvis de temperatura, el Dr. Carreras ens dóna uns quants consells per a defensar-nos del refredat i de la grip. I si de cas ens hem de quedar a casa (o no) podrem llegir el conte creat per Elisabet Saus inspirat en unes dites populars, o bé podrem cuinar la recepta que ha recollit Àlex Navarro de la Rosa del Pujol, convidada en aquesta ocasió. Per acabar, voldríem esmentar petits canvis en la compaginació de la revista per donar cabuda a diverses fotos en color que mostren algunes de les activitats que es fan al llarg del semestre. Així mateix, en la contraportada, hem reproduït una imatge del parc infantil en plena activitat i, en l'interior, una foto de l'alumnat masculí de Sant Miquel... fa 58 anys, concretament. Les imatges parlen per elles soles. Bona lectura!

Golany

Ens fan saber

A Sant Miquel de Campmajor gaudirem d'un espai més on les famílies amb nens i nenes ens podrem trobar aquest hivern per jugar, aprendre i compartir activitats. Concretament, ens trobarem els dilluns de 17 a 19 h al Sindicat. La idea va sorgir de l'agrupació informal de Mares de la Vall, un grup creat espontàniament a partir de l'arribada dels nostres fills i filles fa dos anys. Realitzem trobades sempre que l'espai i el temps ens ho permeten amb la finalitat de ser un espai d'interacció entre les mares i pares per compartir aspectes de criança i també per enfortir la relació entre la mainada que ha anat naixent i creixent a la Vall els darrers dos anys.

Així doncs, aquest hivern tindrem un espai calent on trobar-nos i seguir compartint activitats, ja que és molt bonic veure els infants des que acaben de néixer fins ara, que xerren i juguen entre ells. Aquesta motivació conjunta per veure'ls créixer, interrelacionar-se, jugar i aprendre és el motor de les iniciatives que emprenem.

L'espai és obert a tota família amb infants i entre tots i totes adaptarem l'espai amb material educatiu que portarem de casa.

Isabel Torres

ACTUACIONS MUNICIPALS

ELECCIONS MUNICIPALS 2015

El diumenge 24 de maig es van celebrar les Eleccions Municipals 2015, amb un cens electoral 179 persones, de les quals 116 van anar a votar (64,80% de participació amb el següent resultat: **Josep Oriol Serrà Madriles** (JpSMC-ERC-AM) 65 vots; **Josep José Bassó** (JpSMC-ERC-AM) 62 vots; **Marc Fàbrega Suárez** (CIU) 58 vots; **Isidre Batlle Saubí** (JpSMC-ERC-AM) 55 vots; **Josep Fort i Olivella** (JpSMC-ERC-AM) 50 vots; **Renato Marin López** (CP) 8 vots; Vots nuls: 3; Vots en blanc 12. Recordem que les llistes són obertes perquè el municipi no supera els 250 habitants.

CONSTITUCIÓ DEL NOU AJUNTAMENT

El dissabte dia 13 de juny a les 12 del migdia es va procedir a la constitució de la nova Corporació. L'acte es va iniciar amb la constitució de la mesa d'edat formada pel regidor de més edat, Isidre Batlle Saubí, i el de menor edat, Josep José Bassó. Després de revisar les credencials dels regidors electes, els cinc regidors completats per Josep Fort Olivella, Josep Oriol Serrà Madriles i Marc Fàbrega Suárez van prometre el càrrec. Tot seguit es va fer la votació de l'Alcalde, resultant elegit Josep Fort Olivella per 4 vots favorables. Acceptat el càrrec, van procedir els parlaments dels regidors electes i de l'Alcalde.

Les regidories s'han distribuït de la següent manera: **Josep Fort**, Alcalde i Regidor de les àrees de Governació, Turisme, Medi Natural i Sanitat; **Josep Oriol Serrà** Tinent d'Alcaldia i Regidor de les àrees d'Hisenda, Ensenyament, Benestar Social i Participació Ciutadana; **Isidre Batlle** Regidor de les àrees de Serveis Municipals i d'Obres Públiques i Urbanisme; **Josep José** Regidor de les àrees d'Esports, de Joventut, de Cultura i de Festes.

COBRAMENTS PENDENTS

En el Golany núm. 36 fèiem referència als cobraments pendents que tenia la Generalitat de Catalunya cap a l'Ajuntament de Sant Miquel de Campmajor. Durant el mes de febrer de 2015, la Generalitat ha ingressat a l'Ajuntament, el Fons de cooperació Local de l'any 2012 i de l'any 2013.

DEUTE VIU

El "deute viu" dels ajuntaments és el deute que aquests tenen amb entitats bancàries o financeres, i en el cas de l'Ajuntament de Sant Miquel, fa referència al crèdit per anar pagant la construcció del nou edifici consistorial. El "deute viu" del nostre Ajuntament amb data de **31.12.2014 era de 85.336,42 €**.

OBRES DE L'ANY 2015

El resum de les obres que s'han pogut realitzar aquest any 2015 és el següent:

Subvenció del Fons de Cooperació local d'inversió 2015 (Diputació de Girona).
Desplaçament de la tanca del camp de futbol per a la instal·lació d'un parc infantil.
Instal·lació d'un parc infantil.
Instal·lació dels lavabos de la planta baixa de l'Ajuntament.

Enrajolament de la planta baixa de l'Ajuntament.
Adquisició de taules plegables.

Subvenció en matèria forestal, desbrossament i neteja de camins municipals 2015.
Desbrossament i neteja de camins municipals.

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DEL 2014

La Comissió Especial de Comptes, en reunió del 24 de març de 2015, amb presència de l'Alcalde, el regidor d'Hisenda i del regidor membre de l'oposició, va aprovar la liquidació dels Comptes Generals dels Pressupostos de l'exercici 2014 i que, després de transcorreguts els períodes d'exposició pública, es van aprovar definitivament en Ple Extraordinari Municipal del 28 d'abril. Les Obligacions reconegudes van ser de 234.846,06 € i els Drets Reconeguts de 253.620,10, el que va donar un **resultat pressupostari positiu de 18.774,04 €**.

FESTIUS LOCALS

De fa anys i de forma anual, l'Ajuntament informa la Conselleria d'Empresa i Ocupació dels **dies festius a Sant Miquel de Campmajor** per tal de completar el calendari de festes laborals. Pel pròxim any 2016 els dies festius seran els següents: a Sant Miquel de Campmajor el 5 de febrer (Sta. Àgata) i el 26 de setembre (St. Miquel); a Falgons el 22 de gener (St. Vicenç) i el 19 de setembre (St. Ferriol); a Ventatjol el 22 de juny (St. Lluís) i el 18 d'octubre (St. Lluc); a Briolf el 22 de juny (St. Lluís) i el 27 de desembre (St. Esteve); i a Sant Martí de Campmajor el 23 de maig (Sta. Quitèria) i l'11 de novembre (St. Martí).

DEIXALLERIA MÒBIL

Com ja es va informar l'anterior número de Golany, aquest any tenim el **servei de deixalleria mòbil** que visitarà el nostre municipi cada tercer divendres no festiu de mes. Les dates que el camió de la deixalleria restarà a la zona de la bàscula entre les 9 i la 1 del migdia, són les següents: 20 de novembre i 18 de desembre. **És un servei gratuït.**

HORARI DELS PLENS MUNICIPALS

Us recordem que les sessions del Plens municipals ordinaris durant la legislatura vinent se celebraran el primer dijous no festiu de març, juny, setembre i desembre a 2/4 de 9 del vespre. Els Plens són públics.

MOVIMENT CENS

A 16 d'octubre de 2015, la població censada a Sant Miquel de Campmajor era de 228 habitants.

ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA 2015

El diumenge 27 setembre es van celebrar les Eleccions al Parlament de Catalunya 2015, amb un cens electoral de 177 persones, de les quals 147 van anar a votar (83,06% de participació) amb el següent resultat: **Junts pel Sí** (106 vots); **Candidatura d'Unitat Popular** (25 vots); **Ciutadans** (4 vots); **Partit Popular** (3 vots); **Unió Democràtica de Catalunya** (3 vots); **Partit Animalista contra el Maltractament Animal** (2 vots); **Catalunya sí que es Pot** (1 vot); Vots nuls (0 vots); Vots en blanc (3 vots).

VIRUS I GRIP

Constipat és un terme que indica que algun conducte del cos ha quedat obstruït. Si l'obstrucció és del nas per excés de moc, a banda de constipat, en diem refredat, calapàndria, catarro, engripat i altres. Si l'obstrucció és al budell, en diem restrenyiment.

Doncs bé, la causa de constipats de nas o refredat millor dit, és degut sempre a la infecció per virus. En són almenys unes dues-centes classes els virus que poden provocar-nos un refredat. Estan molt estesos a la població i apareixen més en èpoques fredes, contagiant-se a través de l'aire.

Qui no coneix els símptomes del refredat quan els passem cada any, una o més vegades? Tot comença amb aquella picoreta rere el nas, seguit de ragera clara de moc, amb tos i una mica de febre i mal de cap, per anar passant a ragera espessa, sequedat i mal de coll, per durar tot plegat entre set i deu dies si no es complica.

Però hi ha una altra família de virus, més dolents i més específics, que són els de la grip. I que venen cada any també en les èpoques fredes. Aquest virus són més virulents i poden complicar la malaltia amb malalties respiratòries, pulmonies i altres efectes mortals sobretot en persones malaltes.

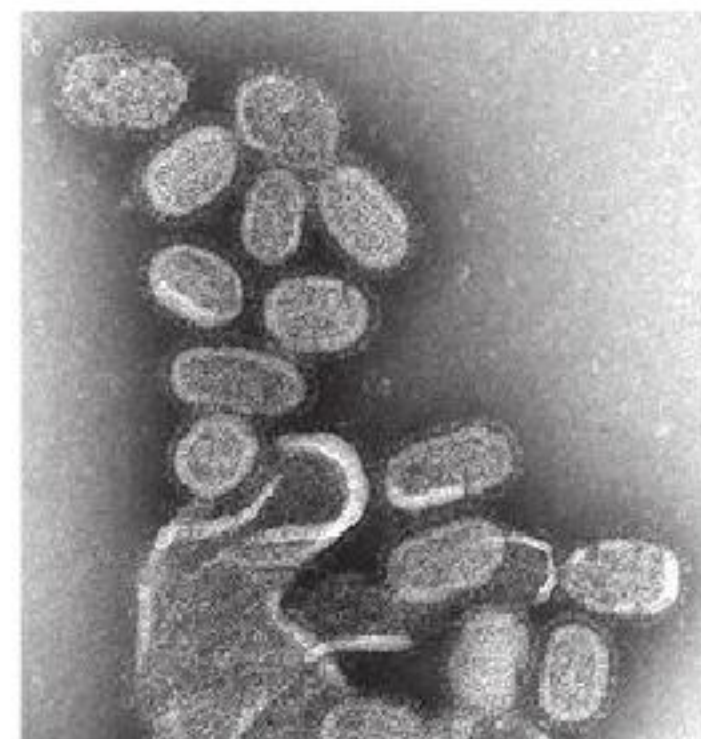
Els símptomes de la grip són una mica diferents i no tan difícils de diferenciar: Sempre comença bruscament amb mal d'ossos general i d'esquena en particular, com si estiguéssim estellats i amb febre alta, de més de 38°. La irritació de les mucoses nasals i bronquials també donarà símptomes similars als del refredat després d'aquest "estellament febril".

Donat que els virus de la grip tenen més perill serà necessari fer prevenció en persones grans i en persones amb malalties i en fumadors. D'aquests virus hi ha una vigilància sanitària important, observant els canvis que fan d'any en any, i recomanant als fabricants els virus amb els quals cal fer les vacunes de cada any.

I ara ve quan el maten! La polèmica popular que la gent que es vacuna es constipa o refreda. Passa que la vacunació es

fa en les èpoques en què els altres dos-cents virus del refredat també surten i ens infecten i en no poques ocasions, la persona vacunada de la grip, agafa també un refredat i dona la culpa a la vacuna. La brama popular quan corre és suficientment forta com per fer creure aquesta llegenda popular i frenar el sistema vacunal.

I pels refredats no hi ha vacuna? No. El millor és tenir una bona immunitat – defenses –, portant una dieta sana i fent exercici.

Virus de la grip.

Els tractaments. S'ha fet un pas important, socialment entenen que no s'han de fer servir antibiòtics per aquest tipus d'infeccions, que s'han de deixar passar amb tractaments pels símptomes. Recordareu aquell aforisme que el refredat dura una setmana sense tractament i set dies amb ell. Els antitèrmics tipus paracetamol ajudaran mentre hi hagi febre, els antigripals amb descongestionats mentre hi hagi ragera i els antitussígens mentre hi hagi tos.

- Descanseu i tingueu cura de la vostra salut. Beveu aigua, sucs, brous o infusions. Si no teniu gana, no cal que mengeu aliments sòlids. Preneu una dutxa o un bany per estovar els mocs. Poseu-vos sovint sèrum fisiològic o aigua amb sal al nas. Per a la irritació de la gola van bé els caramels sense sucre. Eviteu tossir i gargamellejar si no és per treure mocs: quan tossiu us rasqueu la gola i augmenteu la irritació i la tos. Per respirar millor a la nit i aconseguir que no se us assequi tant el coll i això us provoqui tos, podeu posar trossos de ceba crua a la tauleta de nit. En el cas de la grip, a més a més, us recomanem repòs. Si heu de faltar a la feina, poseu-vos en contacte amb el vostre centre de salut per tramitar la baixa laboral. Sobretot, no deixeu cap tractament que prengueu habitualment quan tingueu un refredat o la grip. (Consells generals Departament de Salut)

F. Xavier Carreras de Cabrera

Octubre 2015

PICOT NEGRE (*Dryocopus martius*)

Castellà: *Pito negro* / Anglès: *Black Woodpecker*

Figura 1: Adult masculí. Fotografia extreta de Flickr. Autor: xulescu-g (CC BY 2.0)

Figura 2: Adulta femella. Fotografia extreta de Flickr. Autor: xulescu-g (CC BY 2.0)

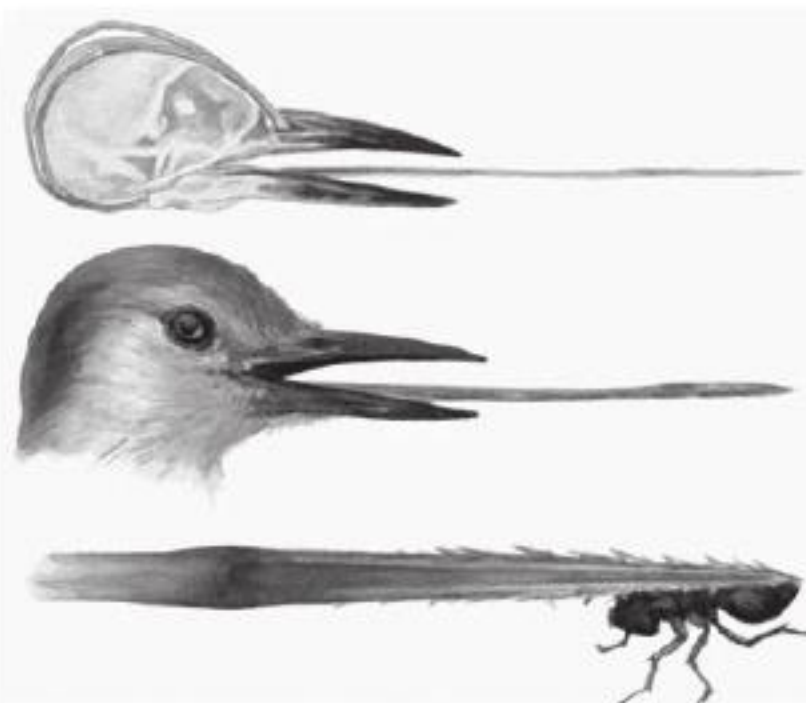

Figura 3: Il·lustració de la llengua retràctil dels picots

Figura 4: Mapa d'abundància

Descripció i identificació

El picot negre és un ocell una mica més gran que un gaig de la família dels picidae (picots). A la nostra comarca podem trobar 5 de les 11 espècies europees: picot negre (el més gran de tots), picot verd, picot garser gros, picot garser petit i colltort. L'envergadura d'ales en vol, pot arribar als 73 cm i de la punta del bec al final de la cua pot fer de 40 a 46 cm. El picot verd, molt més comú a Catalunya i a la Vall de Campmajor, és 10 cm més curt i fa uns 20 cm menys d'envergadura. Exceptuant el colltort, són especialistes a grimpar pels troncs dels arbres i a perforar-hi cavitats a cops de bec per fer-hi niu. Tenen 4 dits a cada pota (a excepció del picot tridàctil), 2 al davant i 2 al darrere, i les plomes de la cua molt fortes que utilitzen de contrafort per tal de moure's per superfícies verticals amb facilitat. Les ungles són llargues, fortes i incisives i els permeten aferrar-se amb fermesa a l'escorça més tova dels arbres. La seva alimentació consisteix bàsicament en invertebrats com formigues i termites que viuen a les soques. La seva llengua retràctil (veure figura 3) pot endinsar-se a través dels forats fets per aquests animals i amb la punta espinosa agafar-los i emportar-se'ls cap a fora.

El picot negre és del tot inconfusible. El plomatge és prominentment negre. Destaquen les plomes de la part superior del cap, del front al clatell, amb un vermell intens en forma de casquet. Aquesta part del cap es coneix amb el nom de pili. Són precisament les plomes vermelles del pili les que ens permeten diferenciar els mascles de les femelles. A diferència dels mascles, les femelles només tenen vermelles les plomes de la part posterior del pili. Els primers, en canvi, el tenen tot vermell (veure foto 1 i 2). El bec és gris clar, allargat, prominent, robust i punxegut, ancorat en un cap i coll capaços d'amortir els cops reiterats i decidits emprats per a perforar les soques de pins, avets, faigs i roures. Els ulls destaquen amb un iris groguenc penetrant. El vol és de trajectòria recta i amb aleteig constant, clarament oposat al vol del picot verd, ondulat i amb plegament d'ales. El seu cant atrompetat i el ressò del repiqueig són també ben característics.

Població, hàbitat i distribució

A Catalunya es calcula que hi ha entre 300 i 1000 individus distribuïts al llarg del Pirineu i Prepirineu. És una espècie resident i els últims anys ha experimentat una expansió cap al sud-est del Prepirineu, fent-se present en entorns com la Vall de Sant Miquel de Campmajor. Les observacions fetes a Ornitho.cat al nostre municipi són les següents: 1 el 2009, 1 el 2010, 4 el 2011, 2 el 2014 i 9 el 2015 (els ornitòlegs i afeccionats a l'observació d'ocells deixen constància de les observacions a aquest portal). Personalment l'he observat en dues ocasions a Sant Miquel. La més recent ha sigut el 24 d'abril de 2015 just passat el Pont de Can Prat, a l'altura de l'Estany de les Tres Creus. A mà esquerra comença un camí que s'enfila cap al Puig de Sant Miquel. Seguint aquest corriol uns 150 metres endins, vaig poder observar un exemplar saltant d'arbre en arbre, com si busqués quina seria la millor soca per a fer-hi niu. Va tardar poc a prendre el vol saltant cap al Clot de la Guilla. Pocs segons després de perdre'l de vista va emetre un parell de cops el seu crit atrompetat inconfusible. I la primera observació va ser el 15 de febrer de 2014 a la mateixa carretera del Collet, un tros més amunt, entre el trencant de les granges del Crous i el trencant que mena a Ventatjol, a la Creu de Terme. Realment l'experiència va ser tant inesperada com espectacular: un exemplar es va posar a volar just a l'altura de la finestra del copilot pràcticament a la mateixa velocitat del cotxe durant un parell de segons.

Els nius són cambres perforades a les soques d'arbres amb un orifici a la part superior. Ponen uns 5 ous entre abril i juny en una sola posta a l'any. Després d'uns 12 dies d'incubació els pollets desclouen i al cap de 26 dies en volen i surten del niu per primera vegada.

Bibliografia

SVENSSON, Lars: Guia de aves. Edicions Omega. Barcelona: 2001.

Enllaços

<http://www.sioc.cat/>
<http://www.flickr.com/>

<http://www.nius.cat/>
<http://www.xeno-canto.org/>

Albert Escriu i Nadal
 Octubre de 2015

PULMONÀRIA: UNA PLANTA PER LA TARDOR I L'HIVERN

Noms comuns: Aquesta planta es coneix vulgarment amb els noms de freixurera, herba freixurera, herba de la freixura, llet de Maria, Fulles de la Mare de Déu.

Nom en Llatí: Pulmonària Officinalis L.

Família: Boraginaceas

Història: Com és evident, Pulmonària deriva del terme "pulmó", ja que les seves fulles presenten unes taques blanquinoses que recorden al teixit pulmonar. Per això, s'ha indicat tradicionalment en afeccions de les vies respiratòries baixes.

Descripció: És una planta herbàcia perenne, que a la primavera arriba a formar unes tiges de 10 a 50 centímetres d'alçada.

A l'extrem de cada tija creixen les flors, de color rosat, i en els mesos d'abril i juliol té lloc la floració i és quan aquestes flors canvien de color i es tornen blavoses en obrir-se.

Les fulles són d'un verd fosc, ovalades, peludes, aspres i amb nombroses taques blanques, que es van perdent a mesura que la planta va envellint.

Hàbitat: Zones humides, avetoses, fagedes, rouredes, boscos caducifolis.

Altitud: Creix entre 400- 2000 metres.

Distribució Local: Pirineus (de la Vall d'Aran a la Garrotxa). Aquesta planta també la trobem a la Vall de Sant Miquel de Campmajor.

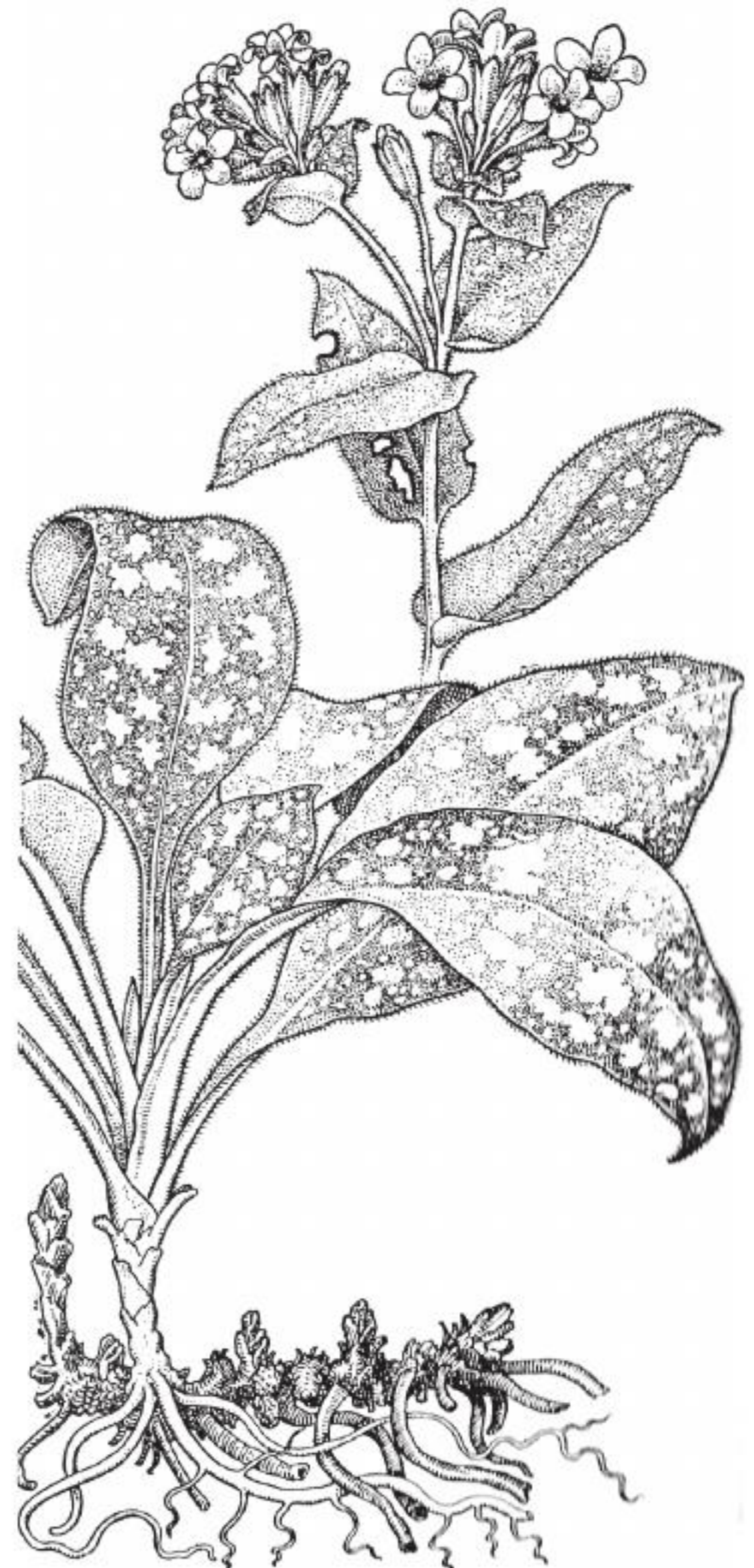
Recol·lecció: La planta sencera es recull a ple estiu que és quan la planta té els principis actius en el seu màxim potencial. Després de recollir-la es pot assecar per utilitzar més tard a la tardor i a l'hivern que és l'època dels refredats.

Propietats Medicinals:
Mucolítica, expectorant,
antitussígena, demulcent,
cicatritzant, antisèptica.

Indicacions Medicinals: Principalment afeccions de les vies respiratòries, com la tos, bronquitis, faringitis, tuberculosi pulmonar, gingivitis, afonia ...

També s'utilitza com a desinfectant, antisèptic en vies urinàries (cistitis, uretritis), per alteracions digestives (gastroenteritis, diarrees), per a reumatismes, fractures d'ossos i per a ferides com a cicatritzant i antiinflamatori.

Parts emprades: Summitats florides i fulles.

Formes d'aplicació: Decocció: 30gr de fulles per un litre d'aigua i fer bullir durant 15 minuts. Es poden prendre 4 tasses o més cada dia ben calentes per ajudar a fer més fluid el moc.

Isabel Torres Pérez
Fotos: Josep Estarriola

ESTEVE ESTARRIOLA I ARTIGAS

L'Esteve de la Casanova

Parlem amb un dels homes més grans de la vall; gran en edat i, sens dubte, en consideració. **L'Esteve Estarriola** ens ha rebut a la Casanova, on viu des del 1953 i on mai ha parat de treballar els camps, a les quadres i també el jardí que l'envolta. Des d'aquestes línies agraïm l'amabilitat en atendre'ns.

Esteve Estarriola el dia de l'entrevista.
Foto de Josep Estarriola.

Arrivar a una casa de pagès a través d'un camí entre un bosquet molt ben cuidat, una porta de bellesa sòbria, travessant un jardí que es nota mimat per mans coneixedores i sensibles, i unes parets de llenya apilada curosament, és un plaer inesperat. Una sensació d'ordre i benestar. - *M'agrada la feina ben feta. Si un s'acostuma a què tot estigui ordenat ja no sap desordenar-ho. Tallem la llenya i ja la posem bé, a punt de tirar al foc,* ens diu l'Esteve davant la manifestació d'admiració. A partir d'aquí no va ser gens difícil que fluís una agradable conversa amb el nostre entrevistat. Comencem

«M'agrada la feina ben feta. Si un s'acostuma a què tot estigui ordenat ja no sap desordenar-ho»

per esbrinar aspectes sobre els seus orígens. Ens diu que va néixer a Usall el 13 d'agost de 1927, a Can Bach concretament, on els pares n'eren masovers. Quan ell només tenia 18 mesos la família va anar a viure, també com a masovers, a Melianta.

- *Ara ho coneixem com un poble, o una urbanització a Fontcoberta, però aleshores totes aquelles terres eren d'un mas molt important, Mas Melianta, ens explica l'Esteve.*

- *El pare sempre tenia la il·lusió que el dia de demà volia comprar una casa i no va tardar gaire a aconseguir-ho. Recordo que, quan el 1946 el pare em va ensenyar la Casanova de la Coromina, era tan desastrosa que li vaig dir que no m'agradava, que no la comprés. Aquesta va ser la meva impressió en veure-la des de l'antic camí d'accés que venia de l'Arn; un camí estret i fangós que traspassava la riera amb un pontet. En deien*

la casa nova perquè va ser construïda el 1831 per als de La Coromina; nosaltres la vàrem restaurar totalment el 1983 encara que ja li vàrem fer reformes abans de venir-hi a viure.

Ens explica que el masover que hi havia a la finca vivia en unes condicions molt precàries. No havia instal·lat llum perquè sempre que l'hi proposaven ho trobava massa car. Tampoc hi havia aigua. - *Al*

cap de 4 o 5 anys d'arribar a la casa vam contactar amb en Mià de Mieres que ens va aconsellar agafar el corrent directament del transformador de La Roqueta. Va costar 10.000 pessetes més 200 de la instal·lació interna; la principal, perquè la resta ens ho vàrem fer nosaltres mateixos. Es van perforar diversos pous en diferents èpoques fins a trobar el definitiu, dalt del turó a uns 30 metres sota capes denses de xalió. Quan es van fer les primeres anàlisis de l'aigua d'aquest pou van resultar molt correctes, però més tard van donar un alt contingut en nitrats. Ara ja no la fan servir per beure, ja que pot arribar a ser dolenta per a la salut. -Al principi havíem de portar l'aigua en semals... i una casa si no té aigua, és morta.

- *Per conèixer a la gent del poble vàrem estar molt de temps. Estava molt poblat quan vam arribar. I ens parla dels habitants de les cases veïnes: els de Can Brugada que van venir de la Miana; la Casota amb el pare Roura i tota la mainada; de Can Ramon Benet...*

Li fem fer memòria de la seva família i ens detalla que el pare, en Josep Estarriola Casals, venia de Fontcoberta,

Josep Estarriola i Maria Artigas amb els seus fills l'Esteve, l'Angelina i en Quim, any 1942. Foto d'arxiu familiar

de Can Mitjavila i la mare, la Maria Artigas Bosch, de Camós, Can Ginebreda. Ell és el més gran dels tres germans: ell mateix, l'Angelina (+) i en Quim. La família, menys l'Angelina que ja s'havia casat, van deixar Mas Melianta per anar a viure a la Casanova l'any 1953. -Vaig anar a estudi a Usall i a Fontcoberta. Més tard vaig passar 4 o 5 anys a l'Acadèmia Abad Bonito de Banyoles per fer Comerç. De totes maneres, va ser amb el professor Parnau que només en un any em vaig poder treure el títol de «Tenedor de Libros», - ara en diríem: comptable. Quan em vaig examinar el pare em va fer decidir entre fer de pagès o d'escrivent. Per una banda un escriptent guanyava una misèria a la setmana i a pagès se'n podia sortir més bé; el pare no tenia gaire salut i el meu germà era molt petit encara... Vaig comprendre la situació i em vaig quedar al mas. - Ja en sabies de fer de pagès i t'agradava, oi, Esteve? Sí, i tant. Jo a 10 anys ja llaurava. I ens explica amb tot detall com se les enginyava per fer servir les arades sense la força ni l'alçada d'un adult.

- El fet de ser tenedor de llibres em va ser molt útil a la mili; estar a l'oficina sempre era més còmode que fer altres tasques. Quan van demanar els oficis de cada un dels reclutes vaig fer valdre els meus estudis i em van destinar al «cuartel de la Remonta» a Hospitalet. Cuarto Depósito de Sementales, es deia concretament. De moment em vaig sentir una mica insegur perquè jo no havia telefonat mai. La primera vegada que vaig agafar el telèfon ni entenia el que em deien, però ben aviat va ser una rutina i feia conferències

«La primera vegada que vaig agafar el telèfon ni entenia el que em deien, però ben aviat va ser una rutina i feia conferències a tot arreu: Àfrica, Mallorca...»

a tot arreu: Àfrica, Mallorca... Hi estava poques hores, cobrava una setmanada i feia les mínimes instruccions de tir i munta a cavall. Ah, i podia anar a casa cada cap de setmana si no tenia reforç. Una nit que estava de reforç se'm va escapar un cavall i vaig tornar a fermar-lo sense problema. Quan em van preguntar

com havia anat vaig contestar: «¡Sin novedad!». Jo no ho sabia, però que aquell cavall, en Querzo, havia fet mal a molts soldats. Però amb mi es va portar la mar de bé; els cavalls són molt vius i ja saben en qui tracten. Quasi tots eren cavalls francesos, Trait Breton, en deien.

«... Durant la guerra va veure, ben impressionat, com baixaven 40 caces dels feixistes al Pla de Martís i s'acarnissaven amb el camp d'aviació de l'exèrcit republicà. L'operació va deixar un bon rastre d'avions cremats; només 6 o 7 van quedar sencers»

L'Esteve no en tenia gaires bons records de les forces armades. Amb un to molt pausat ens explica com durant la guerra va veure, ben impressionat, com baixaven 40 caces dels feixistes al Pla de Martís i s'acarnissaven amb el camp d'aviació de l'exèrcit republicà. L'operació va deixar un bon rastre d'avions cremats; només 6 o 7 van quedar sencers. - Se sentia el zzzz dels avions sense parar, després el soroll de les bales i més tard... uns fumerris enormes. Deunido el mal que van arribar a fer! Una altra vegada

vàrem veure bombardejar a Usall mateix. Van caure moltes bombes i una no va explotar. És curiós saber que aquesta bomba, un cop buidada, va servir de campana a l'església d'Usall durant molts anys.

- Vaig conèixer a la Trini -Trinitat Borrell Puigdemont, filla de la rajoleria del Salt del Matxo - i ens vam casar l'any 1956. La cerimònia va ser a Porqueres i el dinar a Can Xabanet. Arròs i rostit per tots per 60 pessetes. Va ser una festa molt lluada. Hem tingut dues filles i un noi. La Maria, l'Àngels i en Josep que viu amb nosaltres. Tots tres han continuat els estudis. La Maria va anar al Cor de Maria a Girona. L'Àngels a Casa Nostra a Banyoles i 4 anys a l'institut de disseny d'Olot. En Josep va anar al Col·lell. La família ha anat augmentant i ara tenen 3 néts.

Pagès genuí i home il·lustrat, l'Esteve ha cuidat les seves pròpies terres, a més de tenir vaques i truges. Sempre amb l'ajuda de la Trini, que se n'ocupava de les truges, i últimament amb la col·laboració d'en Josep. Fa anys hi afegia algunes terres arrendades de Can Pradoi i de La Casota, però al final les va deixar. - A principi de casat a l'hivern també anava a bosc amb en Josep de can Sala, en Ramon Benet i en Pitu de cal Secretari. Fèiem feixines per cremar a la guixera de Can Teixidor. Era una guixera molt important. A bosc estèsàvem, esporgàvem i lligàvem les feixines amb lligams del mateix bosc, amb llentiscle.

Esteve Estarriola i Trini Borrell amb els seus fills, parelles i néts el dia de la celebració de les Noces d'Or. Foto d'arxiu familiar

Més endavant ja ho lligàvem amb filferro però tardàvem més a preparar el filferro que en fer-ho.

A la pregunta de quan va veure el primer cotxe ens diu que durant la guerra veia molts camions, més que cotxes. Quan va anar a l'Hospitalet i a Barcelona el que el sorprenia era que els vehicles no xoquessin entre si; tants, tan de pressa i creuant-se sense parar... A casa seva, en principi, anaven en carretó i burro, com tothom. Els de can Planaferrana i cal Ferrer van tenir cotxe ben aviat, però gairebé tothom es movia amb moto. La primera moto que va tenir li va costar 15.500 pessetes. Ell i la Trini es van poder comprar el primer cotxe en un any en què la venda dels alls que fèiem va ser molt bona.

- A casa, primer teníem una euga i després cavalls, d'aquests ben reforçats que tiraven del verbant, una arada giratòria, per llaurar. Les eines es feien aquí mateix, a Cal Ferrer, que tenien 3 o 4 treballadors. Però després, ja fa 45 anys, vàrem comprar el tractor petit per 140.000 pessetes. Més tard en vam comprar un de més gran per poder fer les feines més pesades.

- Aquest jardí tan florit l'has plantat tu, oi?
- M'ha agradat molt plantar-lo però podar

**Fèiem feixines per
«cremar a la guixera de
Can Teixidor. Era una
guixera molt important. A
bosc estesàvem, esporgàvem
i lligàvem les feixines amb
lligams del mateix bosc, amb
llentiscle»**

no ho he fet mai, ho fa en Josep. Les flors són cosa de la Trini. Els pins de l'entrada van ser comprats a Ventalló i van costar entre 15 i 25 pessetes cada un. Hi ha alguns matolls de boix que han sortit de rabasses del bosc. Per tenir un jardí que faci goig s'ha d'anar fent de mica en mica i sobretot regar, durant els primers dos anys, molt sovint. Al cap d'un temps ja no fa falta cuidar-lo tant.

Té molt bons records dels 16 anys en què va ser regidor al consistori. -Vaig fer de tresorer a l'ajuntament junt amb en Josep Ma. Plantés i en Josep de Can Sala, que n'era el president/alcalde. Aleshores en Pepet Fuster feia d'agutzil, em concreta. M'explica que, intentant ajudar als pagesos, van comprar un remolc d'escampar fens i els hi llogaven a bon preu. Recorda també que una de les coses que es van fer en aquella

època, és un camp de futbol a Can Veí. Abans el camp havia estat a Can Cargol i més tard al trencant de Mas les Cases. Diu que no hi havia gaire feina a fer a l'ajuntament, ja que el secretari era el que se n'ocupava de tot.

És molt gratificant poder parlar amb una persona de l'edat de l'entrevistat que conserva ment clara i cos sa, i en especial un sentit de l'humor espontani i desinhibit. Entre riures i rialles va saltar la pregunta de quin és el seu secret per conservar-se tan jove. No ho sap pas! -Potser és perquè aquí fa molt de fred i em conserva... contesta amb un somriure murri. Ens fa pensar que algun efecte relacionat amb el seu bon caràcter pot haver-hi ajudat. La conversa se'ns ha fet curta però hem d'acabar la visita. I tornem a fer el camí traspasant el jardí i el bosquet de l'entrada que tant ens ha sorprès en arribar; ara comprenem que és ben bé el reflex del tarannà de la família que l'habita.

(S)avis: Segons el periodista i escriptor Josep Puigbó, és savi qui ha acumulat coneixements i experiència i, amb memòria a llarg termini, ens ajuda a entendre el món

Àlex Navarro, Cadevall d'Oliveres

L'Esteve fa uns anys sembrant patates. Foto Josep Estarriola

ASSOCIACIÓ DE GENT GRAN DE SANT MIQUEL

Perquè som part de l'engranatge social de la vall, els grans santmiquelencs participem pràcticament en totes les activitats culturals i festives que es fan i es desfan per aquestes contrades. Sigui en l'àmbit particular o del grup, sempre es pot comptar amb nosaltres. Aquí parlarem, però, només de les que hem organitzat com Associació de Gent Gran (AGGSM) durant els passats sis mesos.

El mes de juny l'equip de gimnàstica va assistir a la cloenda del curs que organitza a escala comarcal el Consell Esportiu del Pla de l'Estany. Aquest any va ser al pavelló esportiu de Vilavenut i la nostra gent va representar dos exercicis gimnàstics a ritme musical. Tot un èxit en l'àmbit intern i, pel que vam saber, també per part de tots els assistents a l'acte.

Cal destacar també una sortida d'estiu a Rupit i a El Far. El 23 de juliol, un grup d'una vintena d'associats vàrem passar un dia de companyonia gaudint de dos indrets plens de cultura i gran bellesa. La passejada entre cases de pedra i carrers recaragolats de Rupit va obrir-nos la gana per acabar la jornada a dalt del Santuari de la Mare de Déu del Far. Aquest Santuari del segle XI, està situat a 1.123 m d'altura i té unes magnífiques vistes sobre el pantà de Susqueda, els cingles de Tavertet, Les Guilleries, El Montseny... Una visió que rarament es pot oblidar un cop l'has viscut i sentit.

Per la Festa Major, concretament el dissabte dia 26 de setembre, vàrem organitzar un campionat amistós de petanca obert a tota la gent del poble. Cinc parelles es varen disputar l'èxit del qual, un cop acabada la competició, van celebrar tot junts amb un esmorzar de germanor.

I des d'aquí us comuniquem que a partir del mes d'octubre ja s'han iniciat les activitats regulars de Fem Manualitats, Fem clic (informàtica i telefonia), Català i Memòria a través de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal. Dos dies a la setmana

continuem el programa de gimnàstica que organitza el Consell Esportiu.

Des del passat més de setembre, l'Ajuntament ens ha cedit un nou local més adequat per poder-hi donar els serveis de Massatges i Estètica del Peu, al costat mateix del qual ara fem servir de sala de reunions i altres activitats.

SERVEIS per associats:

Estètica del Peu: Primer dimarts de cada mes a partir de les 9.30 h.

Perruqueria: Segon i quart dimarts de cada mes, a partir de les 4 h de la tarda.

Massatges: Cada dijous a partir de les 9 h del matí i les 3 h de la tarda.

Àlex Navarro, de la Cadevall d'Oliveras

Part del grup en un carrer de Rupit. Foto: Àlex Navarro.

ASSOCIACIÓ LA VALL

ON SOM?

En els darrers números us vaig parlar de Creixer amb les festes i de La flor que si fa Estiu, el segon era la confirmació del que s'intuïa en el primer i el primer explicava el creixement des de diferents fronts, era un resum de com s'havia viscut l'últim any de l'associació de festes.

I ara, on som?

Després d'uns anys que vam estar sota mínims en alguns aspectes, podem dir que ara tant les festes tradicionals com les noves activitats estan consolidades, algunes d'elles s'han millorat i/ o canviat, aportant noves idees, complementant-les amb nous i més actes. D'altres, s'han deixat pràcticament igual que estaven, per sentit comú, però quasi tots els esforços s'han dedicat a les activitats en si.

De fet ara les preguntes podrien ser moltes, on som? On anem? Què volem?, Què necessitem?.....

Des del meu punt de vista crec que ara podem entrar en un moment no tant de les activitats, sinó de tot el que les envolta, i han d'envoltar-se de qualitat, qualitat humana, qualitat de treball, qualitat en infraestructura, qualitat en materials.... és el moment de millorar la coordinació entre les diferents

associacions i col·laboradors, d'incorporar més gent, tenir totes les generacions representades en l'associació, millorar i renovar els materials, el vestuari, crear comissions de treball... en definitiva fer que el que tenim llueixi molt més, o per la forma de treballar o per dotar cada festa de noves i millors eines.

De fet aquest any s'ha fet un pas important i que feia molts anys que esperàvem, tenir un espai exclusiu on poder tenir tot el relacionat en festes, L'Ajuntament ens ha deixat un petit local/magatzem exclusivament per aquesta finalitat. Això ens facilita molt la feina a l'hora de preparar una festa, així com saber de quin material disposem i de quin no, què està i què no està en condicions, ... A partir d'aquesta base és quan podem, com us deia fa un moment, millorar les festes partint de la qualitat.

Agrair a tothom que ha col·laborat, penca, participat o assistit als actes de les festes, sense vosaltres no serien possibles.

Esperem que en un temps no gaire llunyà puguem dir: ja hi som, ja ho tenim.

Oriol Serrà

MAIG - OCTUBRE 2015

Maig

Dissabte 9 de maig de 2015. Preparació de les coques de Sta. Quitèria.

Enguany es va avançar una setmana aquesta tradicional trobada. Cap a una trentena de veïns es van reunir a la rectoria de Sant Miquel per preparar les coques, on hi assistiren totes les generacions: avis, pares, jovent, mainada, ... per pastar-les, donar-les forma i finalment coure-les al forn de Can Rovira. Al final hi hagué el tradicional refrigeri per a tots els que hi col·laboraren. Quinze dies després, el diumenge 24, es beneïren les coques en la missa de l'aplec de Sta. Quitèria. / O.S.

*Enfornant les Coques.
Foto Paula Pages*

del campionat de 4a Catalana entre l'U.E. Sant Miquel i el Sant Roc d'Olot C.F. La tarda va concloure a l'església de Sant Martí amb el concert de música clàssica a càrrec del grup L'Atrium Ensemble, on van oferir un concert basat en Els Músics de l'Arxiduc Carles, un èxit com a les darreres edicions.

Per concloure els actes de la festa de Sta. Quitèria, el diumenge 7 de Juny se celebrà el 7è torneig de primavera de petanca; aquest torneig s'havia de celebrar com és tradicional el diumenge següent de Sta. Quitèria, el dia 30, però per diferents motius es va haver d'ajornar una setmana més. // O.S.

La Quitèria el dia de l'Aplec. Foto Carla Santacana.

Diumenge 24 de maig. Eleccions Municipals 2015. Vegeu informació a la pàgina 4 "Actuacions Municipals".

Dies 23 i 24 de maig. Festes de l'Aplec de Santa Quitèria. Un any més l'aplec va començar amb el campionat de Tennis Taula que enguany va arribar a la seva 10a edició, per commemorar-ho, a més de la samarreta que es regala cada any als participants, a més a més van obsequiar-los a tots amb un tiquet per prendre un refresc a l'Hostal. Un total de 24 participants, repartits en 4 taules van competir des de primera hora del matí fins al migdia. A la mateixa hora, es feia la caminada pels paratges de la Vall que es va iniciar l'any anterior, aquest any la passejada es va fer des del passant de Roca cap al Torn, una passejada ideal per a la gent gran i mainada; entre tots els passejants van intercanviar els seus coneixements de plantes i curiositats del nostre entorn, van esmorzar en un tram del camí abans d'iniciar la tornada.

A la tarda, en els paratges de Sta. Quitèria, se celebrà el gruíx de les activitats populars. El dibuix per la mainada, el concurs de rams de flors, en dues categories per edats, el berenar amb xocolata desfeta i coques o dolços que aporten els veïns/es del poble. Aquest any, el vall de la Quitèria va tenir una grata companyia, el grup de Batucaires de la Vall, que amb els ritmes dels seus instruments de percussió van deixar bocabadats a més d'un. Tot seguit, en el local del sindicat, la mainada de l'escola va interpretar l'obra: "Un viatge per les escoles del món", una obra divertida i carregada de valors. Tot seguit, va haver-hi el berenar-sopar que organitza l'AMPA.

El diumenge al matí, les Pabordesses acompanyades de la Quitèria, van portar a beneir les coques just abans de la missa a l'església de Sant Martí. A la tarda, es va jugar el partit de futbol

Dies 29, 30 i 31 de maig. 38a exposició de flors de Banyoles.

Dins la mostra floral comarcal instal·lada en el pati del Monestir de Banyoles, hi havia una representació dels ajuntaments de la comarca on, enguany, el de Sant Miquel de Campmajor hi participà amb una mostra dedicada a les Caramelles. Tanmateix, s'hi mostraren diverses fotografies del grup de cantaires de la Vall, les seves vestimentes més significatives, l'estàndard que els acompanya i la cistella engalanada quan van per les cases a cantar-ne. A la vegada, en l'espai Art i Natura, instal·lat en el Claustre del Monestir, s'hi podia veure una exposició de pintures d'artistes de la comarca a on també participà en Josep Estarriola, amb vàris quadres. / E.S.

Juny

Diumenge 7 de juny. 11è Triatló Internacional a Banyoles.

En la prova del Triatló que se celebra a Banyoles, la de ciclisme, va transcorre a la carretera GI-524 de Banyoles a Sant Miquel per continuar cap al Torn, Mieres i tornar a Banyoles, fent dues voltes consecutives amb un total d'uns 80 quilòmetres recorreguts. Per això, es tallà la carretera per on passà aquest circuit, de les 9 del matí a la 1 del migdia. Prèviament, s'havien avisat i recomanat vies alternatives per anar a Banyoles i a Mieres o viceversa. / J.E.

Dimarts 23 de juny. Revetlla de Sant Joan. La Nit de Sant Joan, pot ser la primera nit que a Sant Miquel es pot organitzar, per temperatures, un sopar a la fresca, enguany, però, la pluja ens va obligar a refugiar-nos. És una festa que intentem fer-la molt especial. El 2014 vam posar garlandes i llums de colors, aquest any ho hem millorat, invertint en una instal·lació elèctrica que ens permet il·luminar l'exterior amb totes les garanties de seguretat i qualitat, amb un pal central del qual baixaven les llums i banderoles cap a tota la circumferència de la plaça, a on ho vam guarnir i vam esperar fins al darrer moment. Finalment, la pluja va fer acte de presència i el termòmetre va baixar. A corre-cuita vam traslladar tota la decoració que vam poder al Sindicat, i va sortir una revetlla fantàstica, el local feia goig, ple de llums i colors. Però, és una nit de molta feina i s'ha de cuinar, decorar, fer compres, muntar i desmuntar... i només és possible gràcies a la col·laboració desinteressada dels cuiners i dels pencaires, que cuinen, munten i desmunten, guarneixen i gaudeixen de la festa amb tots els comensals, per a tots ells és la màgia d'aquesta revetlla. / O.S.

Foguera de S. Joan. Foto Oriol Serrà.

Dimecres 24 de juny. 15a trobada de cantaires del Pla de l'Estany. Dins el Festival de la Veu de Banyoles (a)phònica, es celebrà la trobada de cantaires del Pla de l'Estany a on hi participà el Grup de Caramelles de Sant Miquel. Aquest any, la trobada ha estat a Banyoles, a l'església de Santa Maria dels Turers i ha comptat amb set corals que, per ordre d'aparició, són: "Coral Plenitud del Casal de la Gent Gran", "Coral de Fontcoberta", "Coral La Vall del Terri", "Veus de can Puig", "Grup de Caramelles de Sant Miquel", "Coral Les Estunes del Centre Cívic de Porqueres" i "Coral Veus de l'Estany". El repertori consistia a interpretar dues cançons per a cada coral. Així mateix, el grup de Sant Miquel va cantar: "Muntanyes del Canigó" i l'havanera "Tamariu". En acabar, es van aplegar totes les corals i, davant el nombrós públic assistent, van cantar tres cançons de cloenda: "cànon de la pau", "parlem català" i "el tren pinxo de Banyoles". / J.E.

Dissabte 27 de juny. Trobada de jugadors i exjugadors de l'U.E. Sant Miquel. El passat 27 de juny, es va celebrar la trobada de la Unió Esportiva Sant Miquel. Va ser una jornada molt emotiva on van assistir moltíssims jugadors que havien passat per aquest club. Es va començar a la tarda fent un torneig on es van formar diferents equips i anaven jugant tots contra tots. El guanyador va ser el Sant Miquel, és a dir, l'equip actual. Un cop acabats els partits, a dalt a la plaça, ens esperava un gran sopar de germanor. Al final es va passar un vídeo molt emotiu on es veia la trajectòria de la U.E. Sant Miquel de Campmajor, vam recordar també al nostre estimat president Joan Batlle, gràcies a ell per portar el futbol endavant i per fer de tots una gran família que es va reunir aquell dia. Esperem repetir-ho l'any que ve! Entre tots fem el Sant Miquel més gran. / I. C.

Juliol

Dijous 9 de juliol. 10 anys de l'Observatori del Paisatge. Celebració dels deu anys de l'Observatori del Paisatge de Catalunya. S'ha convertit en un referent mundial en polítiques del paisatge, tal com va explicar el director, que és el nostre veí Joan Noguer de Collferrer. L'acte es va fer al claustre de l'Hospici d'Olot, seu de l'Observatori. Es va invitar a tots els assistents a un concert en directe i a un pica-pica, en un ambient molt relaxat i agradable. / E.S.

Dissabte 11 de juliol i dissabte 1 d'agost. Sopar i cinema a la fresca. Aquest any tot i que hem tingut un Juliol molt calorós, assolint temperatures rècord, cap dels dos sopar-cinema que hem fet han coincidit amb els dies de més calor, ni juliol ni agost, tot i així es van poder organitzar a la fresca, amb alguna jaqueta que altra i, els veterans més murrís, ja es porten la cadira de casa, el coixí o la manta. Aquestes trobades no són gaire multitudinàries, però sí agraïdes, en uns mesos que no hi ha gaires activitats, aquells que no són fora de vacances gaudeixen d'una estona per compartir i xerrar amb els veïns durant el sopar, a 2/4 de 9 i, tot seguit, esbargir-se, distreure's i riure si s'escau amb la pel·lícula a les 10 h. Al juliol, vam poder veure ONCE (J. Carney, 2006). I a l'agost, VACANCES A ROMA (W. Wyler, 1953), en blanc i negre. / O.S.

Divendres 17 de juliol. 1a exposició fotogràfica de Lluís Roura. En el Motel Empordà de Figueres es va acollir la primera mostra fotogràfica de l'artista Lluís Roura, amb 28 fotografies en paper, ampliades a 120 x 80 centímetres i altres amb mides més petites. Entre les reproduccions, hi destacava la foto guanyadora del concurs estatal del programa "Aquí la Tierra", que s'emet a la 2 de TVE, com a millor foto del mes. En el dia de la inauguració, Roura va fer una explicació de la seva trajectòria des de la pintura fins a la fotografia. La presentació va comptar amb la presència de l'alcalde de l'Escala, Víctor Puga, del periodista i regidor de l'Escala, Francesc Cruanyes i també amb un nombrós públic assistent. / J.E.

Dijous 23 de juliol. Sortida de l'Associació de Gent Gran a Rupit i a El Far. Un viatge en el qual la proximitat no estava renyida amb la bellesa dels indrets visitats. Rupit, aquest poblet de poques però precioses cases de pedra d'origen medieval, molt ben conservat i que es veu traspasat per la serpentejant riera del mateix nom. Les cases s'uneixen per un pont penjat molt peculiar que nosaltres no vàrem poder traspasar perquè estava en reformes. Tot i així, la passejada va ser molt agradable. En el mateix autocar que ens portà a Rupit vàrem fer camí cap al Santuari de la Mare de Déu del Far. Sobre l'angle d'una cinglera majestuosa, a més de mil metres d'alçada hi trobem un petit santuari del segle XI i un hostal. Vàrem gaudir de les imponents vistes panoràmiques difícils d'oblidar. Sota la paret totalment vertical del cingle hi trobem el pantà de Susqueda que sembla una taca blava allargassada sobre el verd de la plana. La visita a la petita gruta de la Mare de Déu ens va donar el toc de pausa i confort d'un ermità. Un dinar de germanor va tancar la trobada, com sempre en el nostre grup, que en aquesta ocasió ens vàrem reunir una vintena de socis. / A.N.

Divendres 24 de juliol. Sopar de germanor al veïnat de la Pocafarina. Per tercer estiu consecutiu, pels volts de Sant Jaume, Sant Joaquim i Santa Anna, els veïns de la Pocafarina ens hem reunit per gaudir d'una nit amb bon menjar i bona companyia. Tot i que semblava que el temps ens faria la guitza, al final vam parar les taules a la fresca i vam poder gaudir tots junts d'una gran vetllada. Esperem poder continuar amb aquesta trobada del veïnat durant molts anys més. / I. C.

Dissabte 25 de juliol. Aplec de Sant Nazari. L'Aplec va transcorre amb la trobada a les 6 de la tarda amb la família Rovira, amics i veïns. Tot seguit, s'oficià una missa dins l'ermita celebrada per Mn. Joan Prat. Acabada la missa, tothom porta a les taules el que ha preparat per al berenar. Entre grans i petits són una quarantena de persones. Una festa molt bonica, en un lloc encisador. / E.S.

Dilluns 27 de juliol. L'Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany rep documents dels anys 1554 a 1897 de Can Teixidor de Sant Miquel. Els actuals propietaris d'El Reixach de Mieres, Maria Asunción Plana Pascual, Maria José Plana Roger i Pere Plana Roger, han cedit a l'Arxiu Comarcal un conjunt de documents dels segles XIII al XX que ocupa 34 capses d'arxiu que es custodiava en aquest mas. Destaca pel seu volum el fons de Can Teixidor de Sant Miquel de Campmajor, corresponent als anys 1554-1897 i que ocupa 7 capses d'arxiu. Vegeu la notícia completa a: <http://xac.gencat.cat/ca/detalls/Noticia/Nova-Noticia-00004> / A.N.

Agost

Diumenge 9 d'agost. 51a Trobada de la família Ramió-Juanola. Una seixantena de persones s'aplegaren per celebrar la trobada anual de la família amb una missa al matí a l'església de Sant Miquel i un dinar de germanor al Casal sant Miquel. / J.E.

Dissabte 29 d'agost. 48a Trobada de la família Plana-Rovira. Unes 46 persones s'aplegaren a aquesta trobada anual a la casa pairal de Can Rovira de Sant Miquel de Campmajor on celebraren un dinar de germanor als paratges del passeig Francesc Rovira fins ben acabat el dia. / J.E.

Setembre

Dijous 3 de setembre. Inauguració de l'exposició "Fluvià" de Lluís Roura. A la cèntrica galeria d'art Les Voltes d'Olot es presentà l'exposició dels quadres de Lluís Roura que il·lustren el llibre "Fluvià", i que compta, també, amb quatre obres de Josep Estarriola, dues de les quals, també estaven presents a la mostra d'Olot. L'exposició es va poder veure fins al dia 8 d'octubre d'enguany. / E.S.

Josep Estarriola i Lluís Roura el dia de la inauguració. Foto E. Saus.

Dissabte 5 de setembre. Festa d'Inici d'activitat esportives de JUNTS i ENDAVANT, 2015-2016.

Aquesta activa associació va celebrar a Sant Miquel una trobada de portes obertes en què s'aplegaren les famílies associades junt amb patrocinadors, entrenadors, veterans i altres amics de l'entitat. La festa va començar amb diversos partits de futbol amistosos, seguit d'un dinar de germanor. En el dinar s'hi van aplegar unes 60 persones mentre durant tot el dia va ser un nombre molt superior el que va seguir la celebració.

Les activitats de «Junts i endavant» es basen en els dos equips de futbol adscrit al Club Esportiu de Banyoles, CDB, que competeixen en una lliga d'entitats de les comarques gironines. L'associació va néixer d'un grup de mares i pares d'usuaris del Centre Ocupacional i Especial de Treball, COIET, amb la finalitat de donar resposta a les dificultats de les persones amb discapacitat del Pla de l'Estany i les seves famílies. / A.N.

Diumenge 6 de setembre. Dinar dels caçadors. L'àpat, que la Societat de Caçadors ofereix cada any als propietaris de les finques en les quals cacen, s'ha vist endarrerida uns mesos. Potser per això l'assistència no ha sigut tan lluïda com en altres ocasions. Unes 80 persones van assistir i, amb un menú renovat, van compartir unes hores i conversar sobre els temes comuns. Es va confirmar que en l'Assemblea de la Societat del mes d'agost es va tornar a elegir a Josep Rubirola (Pitu Caballer) com a President, encara que s'han repartit responsabilitats que en Pitu abans ostentava. Aquest any s'han mort més de 400 porcs. Una festa alegre i distesa en què les senyores són obsequiades amb una planta com a record de la jornada. / A.N.

Diumenge 6 de setembre. 47a Trobada de la família Camós-Ramió. Unes 67 persones s'aplegaren a aquesta trobada anual on celebraren una missa al Santuari del Collell i, entre altres, un dinar de germanor a la granja de Cal Secretari de Campmajor, fins ben acabat el dia. / J.E.

Diumenge 13 de Setembre. Aplec de Falgons. La històrica cavalcada va tornar a omplir la carretera de Falgons: amb el Comte ben guarnit, els cavallers amb els seus cavalls, els soldats amb llances i estendards, els músics amb el ressò dels *Batucaires* de la Vall, el Frare oferint les despulles del Sant, els pagesets i les pagesetes portant a beneir el romaní i, tot seguit, la missa que es va omplir de gom a gom. Durant tot el matí a l'esplanada de sota la rectoria es van

Cavalcada de Falgons. Foto Paula Pages.

organitzar una sèrie d'activitats molt reeixides: el mercat de productes locals amb excel·lents mercaderies, la taverna desbordada per un dia de molta xafogor, músics en directe amb un deliciós repertori, el joc del conill amb una activitat frenètica.

A les dues del migdia més de 130 persones van atipar-se amb la gran arrossada popular. No va quedar cap taula ni racó per omplir, de fet es van haver d'habilitar més taules de les previstes. A l'hora del cafè es va fer el sorteig dels números de la rifa que s'havien venut al llarg de tot el dia, cinc minuts abans del sorteig, va haver-hi una gran demanda per comprar més números, els tres premis van ser lliurats allà mateix. / O.S.

Dimecres 23 de setembre. Sessió informativa sobre el futur de les pensions a Catalunya. El doctor F. Xavier Carreras, en representació de L'Assemblea Nacional de Catalunya, ANC, ens va fer una àmplia i detallada exposició, basant-se en dades reals, sobre com els pensionistes actuals no tenen per què veure's empobrits en la delejada circumstància d'una Catalunya independent. Després vàrem rebre la visita de la diputada al Parlament per Convergència, Sra. Dolors Rovirola, que va donar la seva visió social i política sobre el tema. Un acte distès i allunyat dels mitings habituals de campanya que va aplegar una quarantena de persones davant de la rectoria de l'església de Sant Miquel, pocs dies abans del 27S. / A.N.

Dies 25, 26 i 27 de Setembre. Festa Major de Sant Miquel. Si haguéssim de buscar un adjectiu per definir aquesta Festa Major, segurament seria càlida, una Festa Major càlida. Els actes han tingut un entorn, una ambientació i una relació humana de calidesa, però a més a més el clima ha estat càlid, molt càlid per les dates de la nostra festa, no és habitual poder fer tots els actes, exceptuant els de la nit, a l'aire lliure, i això li donà un no sé què d'especial.

Divendres al vespre al local del Sindicat vàrem poder gaudir de l'obra "El sopar dels idiotes" a càrrec del grup "de 7 a 9", una obra que va arrencar moltes rialles, amb humor crític i delirant. El dissabte, els més matiners, van ser els participants del 7è torneig de petanca, on una dotzena de jugadors van estar competint des de les 9 del matí fins al migdia. A les 10 h del matí, va començar la 20a volta popular en bicicleta, van anar des de Sant Miquel al Collell, Mieres i van tornar pel mateix recorregut. Un cop van ser a Sant Miquel, conjuntament amb el "petanqueros", van esmorzar plegats. A les 3 de la tarda, va tenir lloc el concurs de tir al plat, on tots els participants s'acaben duent algun obsequi, gentilesa d'un grapat de bons col·laboradors. A partir de les 4 de la tarda, a la zona esportiva, podíem trobar les

activitats per als més menuts, i no tan menuts; tota una tarda dedicada a la mainada, amb inflables, jocs d'habilitat i xocolata-da amb dolços. A la mateixa hora, teníem el partit de futbol de la lliga catalana entre la U.E. Sant Miquel i el Bescanó, el Matx es va resoldre amb victòria local per la mínima d'1 a 0. A 2/4 de 10 del vespre, hi havia un dels actes més clàssics de qualsevol Festa Major, el sopar popular i el ball, on vàrem poder menjar a dojo i per a tots els gustos, amb prou feines van quedar algunes engrunes: entrants, primers, segons, postres, vi, cafè, ratafia casolana, ... Per sort teníem el grup "Què Tal" per fer-ho baixar tot fins ben entrada la matinada, amb versions d'èxits dels anys 70 i 80. La pista feia goig, va estar plena en tot moment per balladors de totes les edats, només la retirada dels músics de l'escenari va fer que els veïns deixessin el local per anar cap a casa.

Diuenge al matí, va tenir lloc l'Ofici Solemne en honor de Sant Miquel Arcàngel, cantat pel Grup de Caramelles del poble, amb un petit concert que van oferir tot seguit i, en sortir, i com ja és costum hi va haver un refrigeri per a tothom, però enguany es va arrodonir amb l'audició de sardanes a càrrec de la Principal de Cassà, en l'entorn únic que ens brinda la plaça de davant l'església de Sant Miquel, això sí, sota un sol càlid, molt càlid. Però aquest mateix sol que en alguns moments podia ser excessiu pel lloc i l'hora d'alguns dels actes, va ser magistral per poder gaudir d'una excel·lent temperatura a les 6 de la tarda i gaudir del grup d'Havaneres "Les Anxovetes" a la plaça de les Escoles, una manera de cantar havaneres poc habitual però que va delectar a tothom, acompanyat d'un bon Cremat preparat per la gent de l'Associació La Vall.

En recollir l'última de les cadires, tancar l'última de les portes i deixar pas a la llum dels fanals de la plaça, vaig tenir la nostàlgia d'una festa ja passada, que se m'havia fet curta, alhora intensa i càlida, molt càlida. Felicitats a tots per aquesta gran Festa Major. / O.S.

Sardanes davant l'església. Foto Gerard Capdevila.

Diuenge 27 de setembre. Eleccions al Parlament de Catalunya 2015. Vegeu informació a la pàgina 4, "Actuacions Municipals".

Octubre

Dies 9,10, 11 i 12 d'octubre. II Meeting Camper a Fang Aventura. Amb només dos anys hem aconseguit que la Mee-

ting Camper Off-Road (celebrada a les instal·lacions de Fang Aventura) i el municipi de Sant Miquel de Campmajor es facin un lloc destacable dins el calendari europeu de les millors trobades del sector off-road, convertint-se així en una cita referencial pels viatgers i aventurers. I és que enguany han assistit a l'esdeveniment expositors arribats de diferents països, des de Catalunya i Espanya fins a Portugal, França, Alemanya i Bèlgica, la qual cosa demostra l'expansió internacional de la iniciativa. Aquest fet és especialment meritori si es té en compte que es tracta de la primera trobada d'aquestes característiques a l'Estat espanyol, un país on la cultura referent a aquest tipus de vida és encara molt limitada.

Un dels plats forts d'aquesta edició van ser les conferències. Durant els quatre dies d'activitat hi ha hagut xerrades molt interessants, com per exemple la que va impartir una parella, Pablo Rey i Ana Collao, que porten més de 15 anys viatjant per tot el planeta i que han convertit aquesta trajectòria en una autèntica filosofia de vida. D'altra banda, també van exposar les seves vivències dos matrimonis amb fills que han protagonitzat intensos viatges d'aventura al continent africà, a l'hora que s'han organitzat activitats de caràcter professional, com un debat bilingüe (espanyol i francès) amb les millors empreses

europees del sector (on hi va assistir, fins i tot, el president de la Federació Espanyola de 4x4) o xerrades tècniques com la que va oferir l'empresa MC Homologacions.

Des de l'organització estem contents perquè la trobada camper ha generat un retorn al poble de Sant Miquel de Campmajor i rodalies: per exemple, hem aconseguit omplir les habitacions de l'hostal del poble durant una setmana -un dels clients era Àngel Montalban, un dels periodistes referents del 4x4 a Espanya- i hem constatat la bona valoració dels assistents, que han visitat diferents indrets de la comarca i han confirmat així la voluntat dinamitzadora del projecte. / M.V.

Anecdotal meteorològic. Començo aquest resum meteorològic semestral recordant el calorós mes de juliol que vam gaudir, en el que es van registrar 30 dies amb temperatures superiors als trenta graus entre els dies 26 de juny i 29 de juliol, destacant el dia 4 quan vam assolir els 38° i, sobretot els dies 5 i 6 quan vam assolir els 40° de temperatura màxima, només assolida en els registres del Pujol el mes d'agost de l'any 1987. En general, van ser dies difícils de suportar i de contrast de rècords arreu del país, tothom en va parlar. Les temperatures de la resta de l'estiu i els inicis de la tardor s'han mantingut en la normalitat. El règim de pluges és pràcticament calcat al de l'any 2014 (un bon any pluviomètric), havent-se recollit 727 l/m2 fins al 15 d'octubre, una quantitat correcta però que (com quasi sempre) no ha estat ben repartida: entre juny i juliol vam comptabilitzar 28 dies seguits sense caure una gota d'aigua, mentre que la llevantada dels dies 29 i 30 de setembre va deixar 110 l/m2. Només el mes d'agost ha estat una mica equilibrat quant a pluviometria. Per acabar, i repetint-me en el que ja vaig escriure el passat número de Golany, sembla que aquest any tampoc caçarem gaires bolets si no hi ha un canvi ràpid en la tendència de les pluges. / R.S.

A.N. Àlex Navarro; **E.S.** Elisabet Saus; **I.C.** Isabel Casals; **I.C.** Irene Camós; **J.E.** Josep Estarriola; **O.S.** Oriol Serrà; **M.V.** Mario Vives; **R.S.** Ramon Santacana.

Celebració del Meeting Camper. Foto Mario Vives.

ACTUACIONS DEL GRUP DE CARMELLES DE SANT MIQUEL DE CAMPMAJOR

El diumenge 17 de maig de 2015, El Grup de Carmelles va acompanyar la celebració litúrgica en la Festa del Roser de Maià de Montcal i va oferir un petit concert en acabar la missa. **Diumenge 24 de maig**, acompanyament en l'Ofici Solemne de l'Aplec de Santa Quitèria. **Diumenge 31 de maig**, acompanyament en la celebració de la Romeria del Collell, dels pobles de l'entorn al Santuari. **Diumenge 14 de juny**, acompanyament en la missa de celebració dels 50 anys de matrimoni de Joaquim Camós i Angelina Plana, al Santuari del Collell. **Dimecres 24 de juny**, participació en la 15a trobada de Grups cantaires del Pla de l'Estany (vegeu més informació a les notícies breus). **Diumenge 5 de juliol**, celebració de la Festa Major de Sant Martí Vell (Gironès) on van acompanyar l'Ofici Solemne i, en acabar, van oferir un petit concert. **Disabte 8 d'agost**, a l'església de Pedrinyà, acompanyament en la missa de celebració dels 60 anys de matrimoni de Michael i Carmen, residents al municipi de la Pera. **Dimecres 19 d'agost**, sortida al Santuari del Coll de Susqueda, a fi de fer assaig intensiu de cant i amb l'acompanyament de Mossèn Joan Prat amb qui celebraren una missa a l'església del San-

tuari. **Diumenge 23 d'agost**, acompanyament en la celebració de l'Ofici Solemne en la Festa Major de Mieres i petit concert en acabar la missa. **Diumenge 13 de setembre**, Aplec de Sant Ferriol de Falgons amb l'acompanyament en la celebració litúrgica. **Diumenge 27 de setembre**, acompanyament en l'ofici Solemne de la Festa Major de Sant Miquel de Campmajor i petit concert en acabar la missa. **Diumenge 4 d'octubre**, acompanyament en la missa de celebració dels 50 anys de matrimoni de Josep Masllorens i Inés Arpa, al santuari del Collell.

Josep Estarriola

Sortida al Santuari d'El Coll d'Osor (Susqueda)

FUTBOL - U. E. SANT MIQUEL

La Unió Esportiva Sant Miquel de Campmajor, tot i les dificultats de gestió d'una entitat petita com és, segueix a la categoria de 4a catalana, en el grup 27. Se segueix amb una plantilla estable i consolidada provinent de les dues temporades anteriors. S'han donat noves incorporacions en defensa, mig camp i atac, aportant així noves possibilitats i dinàmiques de joc. L'equip tècnic d'enguany està encapçalat per Jep José i Ferran Darné. A mitja temporada 2014-2015, Miquel Masana va ser baixa com a entrenador, agafant el relleu als anteriorment citats Jep i Ferran. Donar les gràcies a en Miquel per la dedicació a l'entitat. L'equip, en la temporada 2014-2015 es va mantenir en punts respecte a la 2013-2014, aconseguint 22 punts a la part baixa de la taula.

En la pretemporada d'enguany, es van disputar diversos partits. Contents de poder formar part de la primera edició del torneig Copa Pla de l'Estany, en la que van participar vuit equips de la comarca. La UE Sant Miquel va quedar en setena posició. Després d'aquest torneig, l'equip va guanyar a dos clubs de l'Alt Empordà en partit amistós: CF. Navata i CF. Llers. Aquestes dues victòries van servir a l'equip per començar amb bones sensacions la temporada.

El 19 de setembre es va disputar el primer partit de lliga. Fins al moment la UE Sant Miquel compta amb dues victòries, a casa contra el CB Bescanó B i CF. Camós, un empat contra FC Sant Privat a domicili i la derrota en el primer partit de lliga contra la UE Fontcoberta. Posar èmfasi en la bona actitud dels jugadors aguantant l'empat amb el FC Sant Privat durant tota la segona part del partit. Aquest club sol quedar sempre entre els sis primers de la taula classificatòria, i la UE Sant Miquel va saber com jugar la pilota i suportar la pressió de l'equip contrari en l'empat a 1.

Equips			Partits				Gols	
Ordenar per: ▼ Punts			J.	G.	E.	P.	F.	C.
1	HOSTOLES, U.D. "A"	69	28	22	3	3	83	25
2	AMER, C.F. "A"	63	28	20	3	5	95	33
3	SANT ROC OLOT , C.F. "A"	58	28	18	4	6	74	42
4	SANT PRIVAT D'EN BAS, F.C. "A"	55	28	16	7	5	77	39
5	JOANETES,C.F. "A"	43	28	11	10	7	47	38
6	OSOR, U.E. "A"	43	28	13	4	11	52	47
7	LA CANYA, A.E. "A"	42	28	13	3	12	47	46
8	PENYA ESP. MONTAGUT "A"	39	28	10	9	9	49	49
9	BONMATI, C.F. "A"	39	28	11	6	11	46	51
10	SERINYA, C.F. "A"	32	28	8	8	12	50	56
11	CASTELLFOLLIT, U.E. "A"	26	28	8	2	18	41	72
12	OLOT, AT. "A"	25	28	7	4	17	44	77
13	SANT MIQUEL CAMPMAJOR, U.E. "A"	22	28	6	4	18	34	71
14	ARGELAGUER, FC "A"	17	28	4	5	19	31	78

Es valora l'altruisme i la bona voluntat de tots els membres de la Unió Esportiva Sant Miquel; any a any fan que l'entitat segueixi endavant, amb el seu esforç i dedicació, per continuar la llarga tradició del futbol al nostre poble.

Insistir una temporada més a convidar a tota la gent de la vall a seguir l'equip; ja sigui animant als partits i/o fent-se soci i així col·laborar econòmicament. Junts podem fer el Sant Miquel més fort! Som-hi Sant Miquel!

Jep José Bassó

Equip tècnic de la U.E. Sant Miquel de Campmajor.

Es pot seguir l'equip per twitter – @UE_SantMiquel – i també per la web de la Federació Catalana de Futbol – www.fcf.cat

U.E. Sant Miquel. Foto de finals de la temporada passada.

QUAN NO HI HAVIA RENTADORES ELÈCTRIQUES (i II)

En el número anterior acabàvem dient que la base del procés del rentat de la roba era quasi bé el mateix per totes les dones, però on realment si que hi havia diferències era en el lloc on duïen a terme l'esbandit i l'ensabonat.

Normalment, les grans cases pairals, les que tenien masovers, tenien els seus propis rentadors. Eren grans basses d'obra, que feien les funcions de viver, abeurador i rentador, que s'emplenaven per l'aigua que els hi arribava des d'alguna font propera, o bé de la pluja. Aquest era el cas, per exemple, del Castell de Falgons, de Can Plantés, de Can Rovira, de Can Planaferrana o de La Cadamont, tot i que també es donava el cas de que diversos masos s'unissin per construir-ne un de comú, com fou el cas del gran rentador de pedra que hi ha a Falgons, d'uns 15 m² i que el varen construir entre els veïns de Can Masó, Can Plantés, Can Baldiri i Can Perecollell, i que a la vegada també servia d'abeurador pel bestiar.

Rentadors de pedra, de forma rectangular, com els de Can Nierga i Can Bertrà, que tenen dues lloses de rentar individuals; la Casanova de Falgons; El Pujol, un viver amb una gran llosa inclinada, que té adossat un petit abeurador; Can Soler Vell, un petit viver que s'emplenava de la font de Can Soler; Can Sagnari, que ho feia d'una font que hi havia a tocar de l'ermita de Sant Nazari;... o Can Brugada, on recorda la Carme Compte que hi havien tres rentadors, situats tot just al costat del pou i que s'emplenaven mitjançant l'aigua que li proporcionava la sinia que hi havia a tocar.

Però no tothom tenia aquests grans rentadors i aleshores se les enginyaven per fer-ho d'altres maneres, ja fos en basses, estanyols, recs i rierols.

En el cas de les basses i estanyols, tret d'algun rentador com és el de la bassa del Molí d'en Plana, can Talaia, o Can Pautorra,

on hi havia una llosa que servia de rentador, en la majoria dels casos no era així. Per exemple a l'estany de Can Coromina, a part dels propis amos hi anaven moltes cases dels voltants quan els cursos d'aigua es quedaven secs. Segons diu en Valenti de Can Pla, hi havien tres o quatre pedres i tothom es portava el seu rentador de fusta.

És el mateix que passava als rius, cada dona portava el seu propi rentador amb una saca pel genolls i on cadascuna tenia la seva pròpia pedra, una pedra que en el cas dels rius calia vigilar per que a vegades les riudes se les emportava. A Falgons, quan el rentador que hi havia al riu estava ple, anaven a una bassa que hi havia més amunt de l'actual Font de Cansús. També anaven a diferents basses, els del Mas Ferriol, Puig Mitjà i les Comaleres, així com els de Can Bosc, La Casota i Can Pradói, entre d'altres.

En el cas dels rius, a vegades s'hi feia a la mateixa llera, perpendicular al seu curs, una petita construcció d'obra, a mena de presa, al cim de la qual hi havia la llosa de rentar, i on l'aigua s'escorria pels laterals d'aquesta paret. Aquest és el cas dels rentadors que hi havia al riu Ritort, on hi anaven els de la La Casica, La Guàrdia, La Barraca i El Pou; a Falgons, al rec que ve de Cansús, i que el feien servir els del Castellot, Can Bruguer, Can Pons i Cal Sabater; o el rec de Can Taian, on hi anaven els de Can Soler Nou de Ventatjol, segons explica en Josep Colomé. Una solució aquesta que també es feia servir quan gairebé no baixava aigua, i en la que a banda d'anar a altres cursos d'aigua, encara quedava el recurs d'aixecar un petita pressa, amb còdols, i aconseguir d'aquesta manera una petita bassa on poder rentar.

Però tret d'algunes excepcions, la majoria de les vegades es rentava directament al riu, en gorgues i basses naturals, on aprofitant les pròpies pedres o bé les que portaven elles, les dones s'agenollaven protegint-se tant sols amb una saca com

Rentador del Ritort. (Foto: Joan A. Abellan)

recorda la Trinitat Borrell de la Casanova de Sant Miquel, que anava al rec de Pont de Tables (o rec de la Casanova). I quan no hi havien pedres, aleshores feien servir una fusta allargada, que recolzada dins del riu servia per agenollar-se i refregar la roba.

Exemples d'aquest tipus en tenim molts.

A una bassa que hi havia una mica més amunt de la casa, camí del collet de Pujarnol, hi anaven els de Can Vinyes de Pujarnol. També ho feia el veïnat de la Pocafarina, on les dones tenien la seva propia bassa o gorga dins la llera de l'Arn. La bassa on hi ha l'hort de Cal Ferrer, la feien servir les de Can Barnola. A la de Can Llàmbert, hi anaven les de Cal Secretari i el Mas Nou. Una mica més amunt els de Can Sala i després els de Can Ramon Benet. A sota de Cal Ferrer, els de Cal Nen i els de Can Rafel i més avall els de Can Batista. I els de l'Hostal de l'Arn, una mica més amunt de la font. I es que al donar-se el cas de que les cases estaven tant disperses i allunyades unes de les altres cadascuna tenia el seu lloc.

Com ja he dit, aquest darrer és el cas més extens a la comarca, on cada curs d'aigua era susceptible de servir de rentador. D'aquí que també caldria esmentar els estadants del Corral, que anaven al rec del Corral que es trobava entre aquesta casa i l'església, i els d'El Pou, que ho feien en una gorga, al rec que hi havia a l'altra banda de la carretera. També anaven al rec els de Can Coma, al que ve del font de La Coma; els de La Fleca i Can Teixidor, i moltes altres cases de la vall, com els de Collferrer anaven al Gorg Blau, quan la bassa que tenien a casa seva, i que s'emplenava d'aigua de la pluja, estava seca. Tot i que a vegades aquestes basses, com a la Canova, reservaven l'aigua per la casa i pel bestiar petit, com els xais, porcs i gallines, deixant el riu per rentar i abeurar el bestiar més gran, com ara cavalls i vaques.

Els estadants de Can Guerra i la Canova, juntament amb els de Cal Fuster, La Quintana i a vegades els del Corral, anaven al rec de

Viver del Pujol. Foto Joan Anton Abellan.

Campmajor, tot i que en Joaquim Pratsevall, de Can Guerra, diu que quan baixava poca aigua, agafaven un carretó i anaven a la font de la Burada, que estava a més de mitja hora de camí, el mateix que feien, diu, els del Corral, que carregaven una panera dins del carretó de la burra i anaven també a l'estany de Can Coromina. I al riu Ser hi anaven els del Molí de Roca, el Castell, el Segalàs i Can Pla, encara que segons recorda en

Xavier Fàbrega, abans els del Molí havien tingut un rentador dins del mateix canal que portava l'aigua a la bassa del molí.

Enginyers i diferents maneres de fer, per tal d'aconseguir un mateix objectiu: rentar la roba. Un objectiu que al llarg de la segona meitat del segle passat es va suavitzar amb l'arribada de l'electricitat i de les primeres rentadores mecanitzades: unes rentadores dotades d'unes pales que donaven voltes, on s'hi afegia l'aigua i el sabó, estalviant-se el fet de rentar, però no el d'esbandir, cosa que encara es tenia que fer al rentador o directament al riu. Tot i que, en el cas de la Vall de Campmajor, no podem generalitzar, ja que com comenta en Valentí de Can Pla, l'any 1972, encara no hi tenien corrent elèctrica i seguien anant a rentar al riu. Però per sort l'enginy sempre ajuda, i amb l'ajuda dels tractors s'aconseguia generar la suficient energia per bombar l'aigua des del riu fins a una bassa i si més no les primeres necessitats quedaven cobertes, de la mateixa manera que ho feien a la Cadamont, on hi havia un gran viver, que s'emplenava gràcies a un ariet que pujava l'aigua des del Molí de Roca.

Joan Anton Abellan

Agraïments: Valentí Anglada, Isidre Batlle, Trinitat Borrell, Nuria Caselles, Josep Colomé, Joan Colomer, Carme Compte, Joan Darné, Josep Estarriola, Josep Fort, Jordi Graells, Carme Masdevall, Joan Masdeu, Ramon Masdeu, Fina Monell, Joan Monell, Àlex Navarro, Montserrat Olivella, Esteve Plana, Joaquim Pratsevall, David Plantés, Joan Puigvert, Eugeni Revuelta, Ramon Santacana, Elisabet Saus, Josep Simón, Lluís Soldevila, Xavier Fàbrega i Maria Vives

Safareig de can Plantés. Foto Joan Anton Abellan.

Particularitats i curiositats lingüístiques de la Vall de Campmajor (XVII) ALGUNS NOMS D'OCELLS (continuació)

Alguns que trobem en camps ermats i de conreu són: MILÀ NEGRE (1), ÀGUILA MARCENCA (2), GAIG BLAU (3), TRENCA (4), REPICATALONS (5), GAFARRÓ (6).

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(6)

Alguns que trobem en arbredes i bardisses són: PAPAMOSQUES GRIS (7), MASTEGATATXES (8), MOSQUITER GROC PETIT (9), TALLAROL DE CASQUET (10), ROSSINYOL (11), REI o REI-TIT (PIT-ROIG) (12), PARDAL DE BARDISSA (13), MALLERENGA CARBONERA (14), MALLERENGA CUALLARGA (15), BUSQUETA (MOSQUITERS) (16), TALLAROL CAPNEGRE (17), TALLARETA CUALLARGA (18), PINSÀ BORRONER (19), FALCÓ MOSTATXUT (20), ULL DE BOU (CARGOLET) (21), GAFARRÓ (6).

(7)

(8)

(9)

(10)

(11)

(12)

(13)

(14)

(15)

(16)

(17)

(18)

(19)

(20)

(21)

Alguns que trobem en cases i petits nuclis habitats són: XIBECA (ÒLIBA) (22), BABECA (MUSSOL) (23), FALCIOT NEGRE (24), ORENETA VULGAR (25), CULBLANC o ORENETA CULBLANCA (ORENETA CUABLANCA) (26), PARDAL COMÚ (27), PARDAL ROQUER (PARDAL XARREC) (28), XOT (29), CORNELLA VULGAR (30), GAFARRÓ (6).

(22)

(23)

(24)

(25)

(26)

(27)

(28)

(29)

(30)

Alguns que trobem en penyes i rocams són: FALCÓ PELEGRÍ (31), BALLESTER (32), CORB (33), PARDAL ROQUER (34), GRALLA DEL BEC VERMELL (35).

(31)

(32)

(33)

(34)

(35)

Algunes expressions referents als ocells.

AFOLLAR NIUS: Treure pollets dels nius, aquests donaven més gust a l'arròs o a la verdura.

AIXECAR EL VOL: Posar-se a volar. Fugir, desaparèixer furtivament d'un lloc.

ESCORNIFAR LA SOCA: El picot quan forada un tronc.

ESTOLS D'OCELLS: Molts ocells volant junts.

ESVOLETEJAR LES ALES: Moure les ales amunt i avall, estant l'ocell parat.

NIERÓ, NIUADA: Niu on hi ha les cries.

VEIA. VEIES: Ocells femella.

ALGUNS NOMS DE RÈPTILS I D'AMFIBIS

Els rèptils són els animals de sang freda que tenen la pell coberta d'escates.

Algunes tortugues. D'aigua: TORTUGA DE RIEROL (1), TORTUGA D'ESTANY (2). **De terra:** TORTUGA MEDITERRÀNIA (3), TORTUGA MORA (4).

(1)

(2)

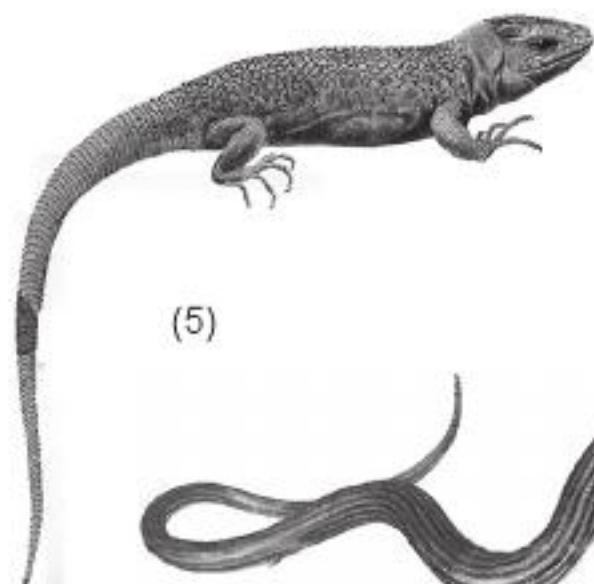

(3)

(4)

Alguns llagardaixos (llangardaix, llargandaix) i sargantanes (sagrantana): LLAGARDAIX OCEL·LAT (5), LLAGARDAIX PIRINENC (6), LLUERT (7), DRAGÓ COMÚ (DRAGONET, MENJA-ROBES, DRAGOLÍ) (8), MARIETA (SERP DE VIDRE, VIDRIOL, LLISETA, SENYORA) (9), LLUDRIÓ DE POTETES, (VIBROLA, BÍVIA DE TRES DITS) (10), COLOBRETA CEGA (11), SARGANTANA (12), SAGRANTANER (13).

(5)

(6)

(7)

(8)

(9)

(10)

(11)

(12)

(13)

LES ROQUES DE LA VALL DE SANT MIQUEL DE CAMPMAJOR (II)

2. LES MARGUES

Les margues o "xalions" són roques sedimentàries detrítiques que pertanyen al grup de les lutites.

Les lutites s'han format per la compactació i cimentació de sediments d'altres roques de mida de gra més petita. Segons la granulometria es divideixen en llim, quan la mida de gra és compresa entre 1/16 i 1/256 mm, i argila, si la granulometria és inferior a 1/256 mm. Són les roques sedimentàries més abundants (50% del total de les roques). Es formen en tots els ambients sedimentaris però sobretot als llacs, planes al·luvials, zones de plataforma allunyades de la costa, deltes i fons oceànics. Els seus principals constituents són els minerals de les argiles i petits fragments de quars acompanyats de carbonats, òxids de ferro i matèria orgànica. Els minerals de les argiles són minerals d'alteració formats a la superfície terrestre per meteorització de silicats de roques magmàtiques i metamòrfiques. Una part d'aquests minerals hi han cristal·litzat a la conca de sedimentació a partir de substàncies presents a l'aigua.

Les argiles poden ser transportades, a causa de la seva mida de gra, a grans distàncies per l'aigua o pel vent i així es poden acumular al mar en zones molt allunyades de la costa on no hi arriba cap altra aportació continental. Tenen colors molt diversos: negre, a causa de la presència de matèria orgànica i vermells,

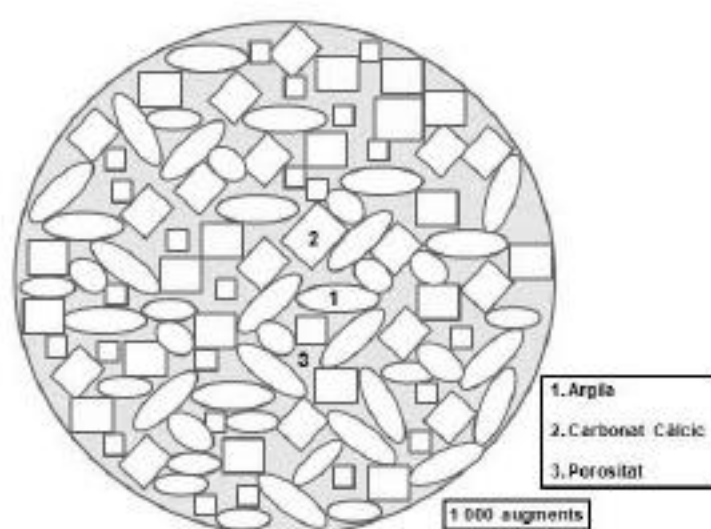
blaus o verdosos a causa de la presència d'òxids de ferro.

Les margues estan formades per una mescla d'argila i carbonat càlcic, més o menys a parts iguals i per això tenen color blau-gris. Aquest material clàstic és tan petit perquè ha experimentat un llarg transport i s'ha barrejat amb productes de precipitació química i residus orgànics.

(Les margues tenen una porositat entre el 40% i el 50%, és a dir, de cada 100 cc de roca, entre 40 cc i

(Fig.1 Marga blava. Serra Mitjana)

(Fig.2 Interpretació textural al microscopi)

50 cc són buits. Aquesta porositat és primària, ja que s'origina en el moment de formar-se la roca. Com que aquests porus no estan interconnectats són roques impermeables perquè no deixen circular l'aigua a través seu. Com a conseqüència de processos posteriors a la formació de la roca com la formació d'esquerdes (diaclasació), l'aigua pot circular a través dels estrats.

La seva edat és del Lutecià (50 m.a.-40 m.a.) de l'època de l'Eocè (Paleogen) i corresponen a la Formació Banyoles (Ríos & Masachs,

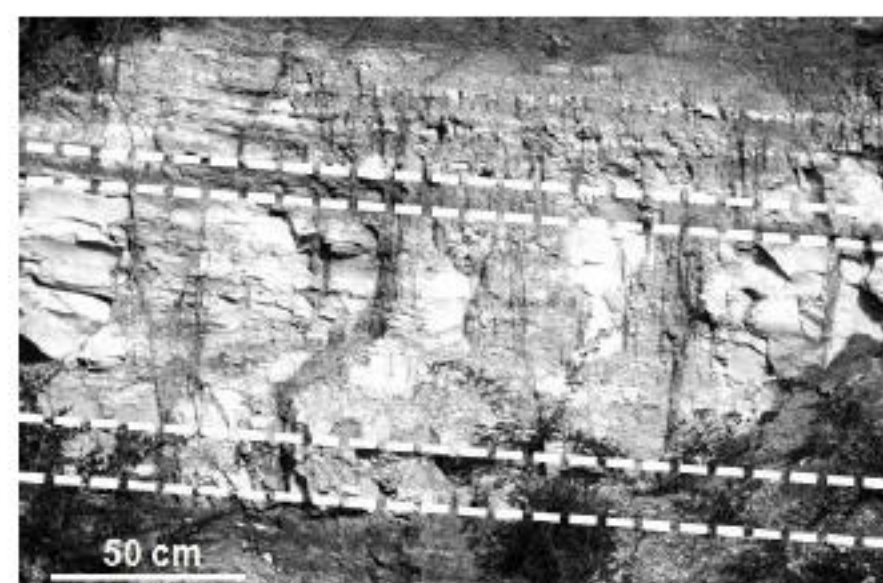
1953). S'ha donat el nom de Banyoles per ser la localitat que es van descriure per primera vegada. Una formació és una unitat geològica bàsica i

comprèn tot un conjunt d'estrats de roques que tenen la mateixa fàcies. Una fàcies és un conjunt de roques amb unes característiques litològiques i paleontològiques semblants que ajuden a descobrir com i quan es van formar, és a dir, les condicions de sedimentació que ens indiquen un ambient determinat.

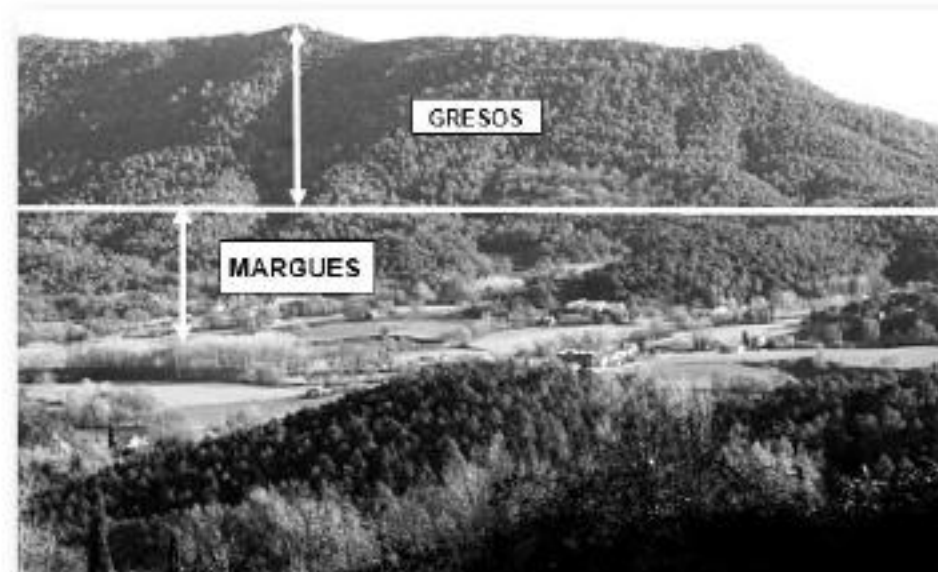
Es varen dipositar en un ambient de plataforma continental en una profunditat marina d'entre 200 m i 300 m. En les figures 3 i 4 es pot observar que les margues es troben a cotes inferiors als gresos i també en les figures 5 i 6 a més a més de la diferent potència segons la zona.

Els seus estrats poden tenir més o menys potència (gruix) segons la durada de les diferents condicions de sedimentació i queden separats per discontinuïtats estratigràfiques que marquen els canvis de condicions de sedimentació. La seva potència total en aquesta zona s'estima entre 375 m i 425 m.

En aquesta zona els estrats tenen una lleugera inclinació com a conseqüència del tectonisme que els ha afectat.

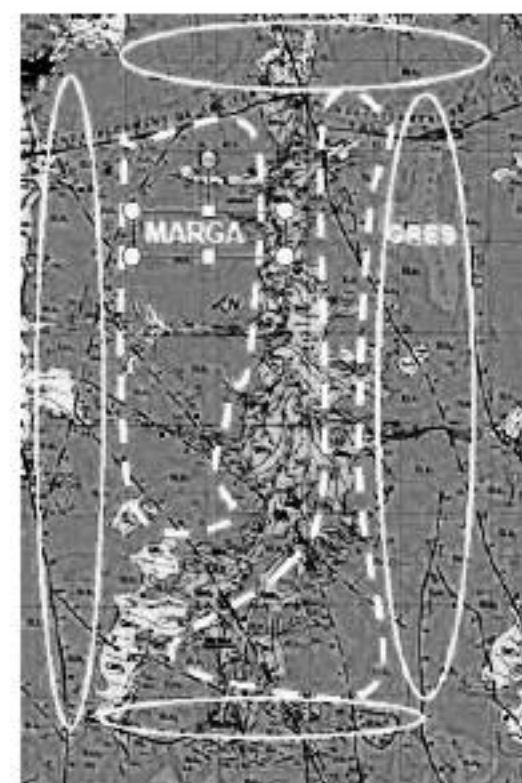
(Fig.3 Estrats de Marga. Serra Mitjana)

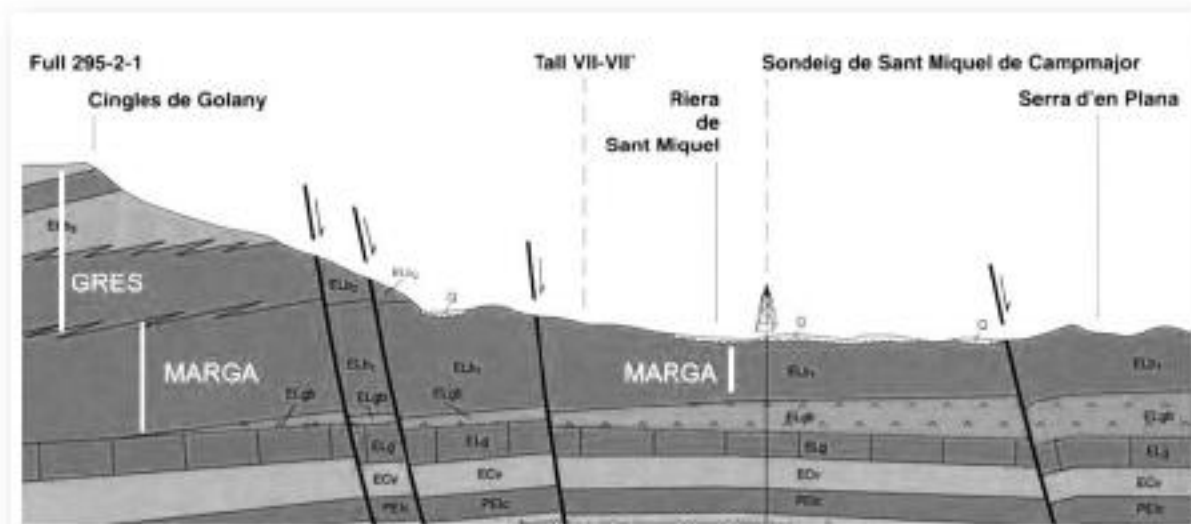
(Fig.4 Serra de can Ginestar)

Les margues poden tenir fines intercalacions de calcàries i de guix. En algunes zones de la Vall de Campmajor també s'hi troben

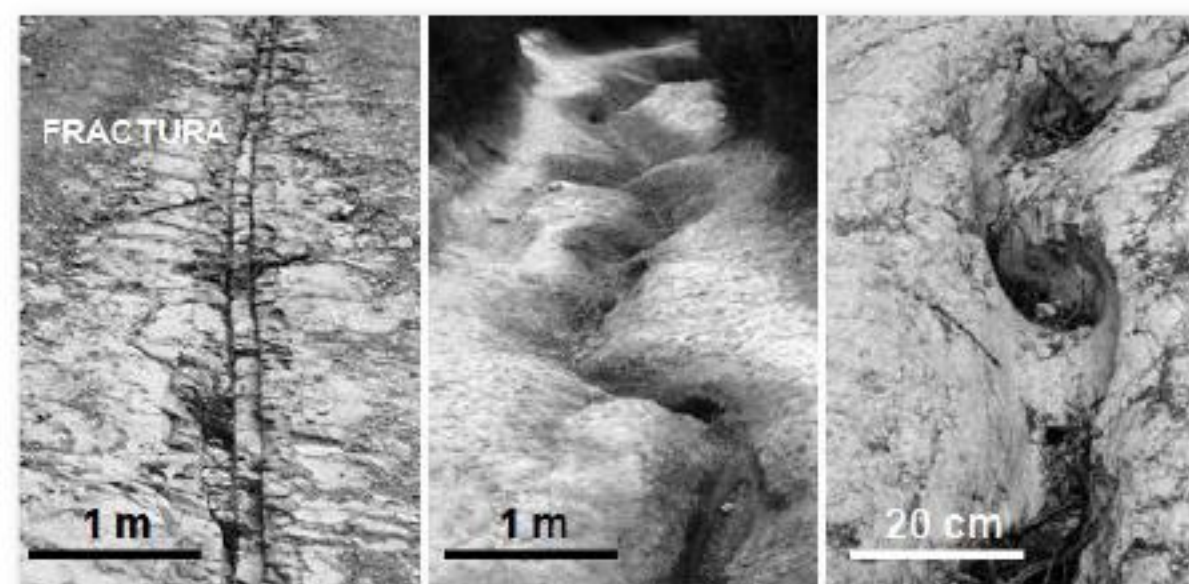
nòduls de pirita (sulfur de ferro, FeS₂) sedimentària que indiquen un ambient que ha possibilitat la reducció química de sulfats a sulfurs i possiblement amb intervenció bacteriana. Externament tenen colors marró fosc fins a ocre com a conseqüència de la diferent intensitat d'oxidació i internament conserven el color daurat. És freqüent trobar-hi fòssils pirititzats. Quan aquestes pirites es van meteoritzant tenyeixen les margues d'ocre.

(Fig.5 Mapa geològic 1:25000 ICGC)

(Fig.6 Tall geològic. Serra de la Cadamont 1:25000 ICGC)

(Fig.13 Formació d'un regueró en el xaragall (planta)

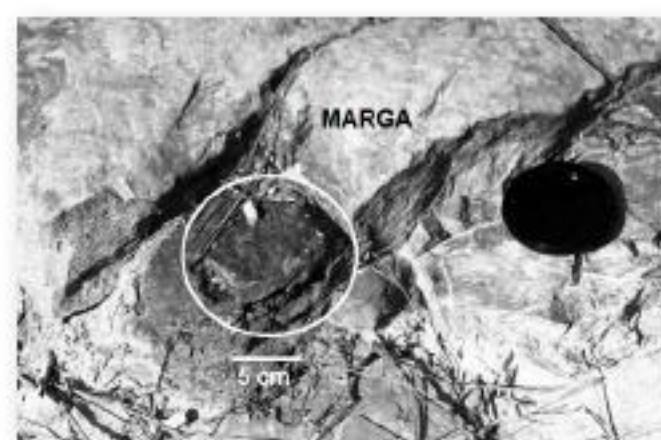
També és molt freqüent trobar en determinats estrats molta fauna fòssil de foraminífers, anèl·lids, briozous, mol·luscs, equinoïdeus, crustacis i fins i tot alguns vertebrats.

(Fig.8 Nòduls de pirita i fòssils pirititzats)

(Fig.12 Mol·luscs gasteròpodes fòssils)

(Fig.9 Nòdul de pirita in situ)

(Fig.10 Nòdul de pirita in situ molt meteoritzat)

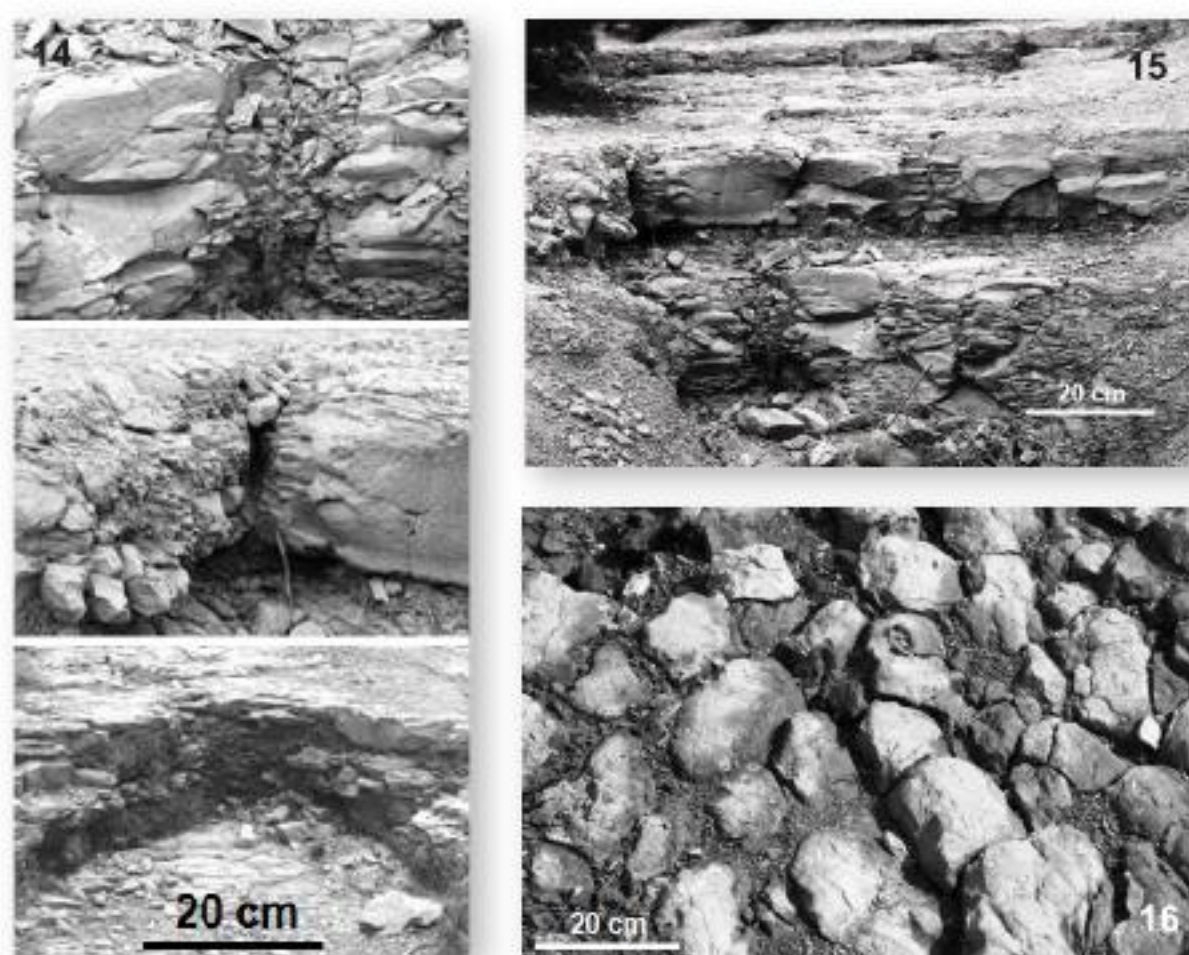
(Fig.11 Eriçons de mar fòssils)

Les margues són roques molt toves i molt friables i en zones poc cobertes de vegetació es meteoritzen i s'erosionen molt ràpidament formant estructures de paisatge anomenades xaragalls o bad-lands amb multitud de reguerons per on circula i erosiona l'aigua. Aquests processos estan facilitats per fractures més o menys llargues que també s'originen amb molta facilitat en els estrats de margues que durant els processos d'erosió van adquirint formes esglaonades. També són característiques les formes d'erosió bolar. Cap al final dels processos d'alteració queden totalment disgregades

L'erosió remuntant del Ritort en la zona del pas de la Vall de Mieres a la Vall de Campmajor (vegeu "GOLANY" núm.35 pàgs 22 i 23), entre el Turó de

Sant Joan i la Serra Mitjana, ha originat unes parets amb afloraments de margues molt espectaculars en un paratge, a més a més, ecològicament molt interessant.

Salvador Sarquella Canals, biòleg

(Fig.14 Formació d'un regueró en el xaragall (secció)
(Fig.15 Formes esglaonades)
(Fig.16 Disjunció bolar)

(Fig.17 Marga molt disgregada)

(Fig.19 Aflorament de Margues)

LA PEDRA PASTORA

El Puig Montner vist des del Collet de Portelles. Foto: Elisabet Saus.

A la cinglera de Puig Montner, al sud de la vall, un dels enormes rocams que hi ha, diuen que té forma de pastora. Des de la casa del Corral, a la falda de la muntanya, sortint per la porta se la veia molt bé, però ara està coberta de barder i és molt difícil poder identificar-la; no s'atalaia. Antigament la pintaven de color blanc per poder saber l'hora, igual que fan a Mieres, amb la Pedra de Migdia. Era un bon punt de referència per a caçadors, bosquetans i pagesos estandants de Falgons.

La Pastora de Puig Montner

Fa molt de temps, al cim de Puig Montner, hi havia una pastora vigilant el seu ramat d'ovelles, diuen que un llop la va matar... En memòria de la pobre pastora, dalt d'una de les roques van posar una creu de ferro.

Temps més tard, una altra pastora anava al mateix lloc a pasturar amb el seu ramat. S'enduia un fus per filar la llana de les seves ovelles, i així aprofitava el temps. Era molt joveneta i bonica; lligava els seus cabells clars

amb una llarga trena, tenia els ulls de color mel; encara era una nena, igual que l'altra pastora. Quan veia la creu, resava per l'ànima de la pastora morta pel llop, i li venia un calfred de por només de pensar-hi. Passaven els dies, i ella cada dia, fes fred, calor, vent... pujava cap amunt. S'enduia una bona llesca de pa i pel camí agafava figues, nous, móres, algunes pometes, peres... segons la temporada i el que es trobés pel camí; de gana no en passava. I, amb les ovelles i filant estava ben distreta. Un dia, al cim de les roques, una estona que filava, va veure un cadell de gos, *pitit*, amb les orelletes dretes que l'espiava de lluny. Ella li llençà un tros de pa. El cadell s'acostà, l'agafà i se l'endugué corrents. La va fer riure molt. Cada dia venia perquè li donés alguna cosa, i al final es va deixar tocar. Quina il·lusió li va fer, tan esquerp com semblava. De mica en mica, es van fer amics, i el gosset va anar creixent; es feu gran i fort alhora, àgil i airós, el cap ample, el morro allargassat, les orelles dretes i punxegudes no gaire llargues, els ulls de color ambre ataronjats, expressius i de mirada intel·ligent... tenia una gran cua peluda, i el pelatge dens i espès d'un color marró daurat. Què bonic! Era preciós! Cada dia l'esperava, s'estava

amb ella fins que marxava, però mai volia anar on hi havia més homes, per més que ella insistís no ho aconseguia, i si s'acostava algú a veure la pastora desapareixia i no tornava fins que la persona era ben lluny.

Un dia, després de trencar el cuc amb un bocí de pa i formatge, la pastoreta va veure sortir un home del bosc. El gos va marxar grunyint, això la va alertar, perquè a ella tampoc li agradava gens. Es feia el simpàtic, li volia regalar coses, ella no volia res, però ell insistia. Amb manyagues i paraules afalagadores intentà convèncer-la, però en veure que la minyona indiferent se n'apartava, s'abalançà sobre ella. Uns ulls de foc dins la foscor dels arbusts observaven com la noia es volia desfer d'aquella bèstia humana que intentava sotmetre-la; ella el necessitava. El llop d'una mossegada li va arrencar un tros de carn de la cama. El malànima en sentir el dolor, va gemegar i va intentar agafar l'escopeta del sarró, però la xicota, àgil, li ventà un cop amb el garrot de conduir les ovelles. El malfactor fugí corrents, sagnant, caigué i rodolà per terra, se'l sentia gemegar i renegar cinglera avall. Ara entenia quin tipus de bèstia havia atacat l'altra pastora!

Aquell dia, quan baixà de Puig Montner, els veïns que la van veure amb les robes esparracades, colpejada i la trena desfeta, contenta d'haver-se'n sortit, els va respondre que havia caigut del cim de la Pedra Pastora.

Elisabet Saus i Sala

CANELONS DE BOLETS

Els canelons és un plat ben quotidià a les taules de casa nostra, però això de farcir-los de bolets els converteix en un àpat que evoca els aromes de la tardor. Tot una delícia que ens revela la **Rosa Serrat d'El Pujol** en aquesta treballada recepta. La Rosa ens demostra tot sovint la seva creativitat amb els plats, sempre especials, que generosament ens permeten compartir a les trobades nocturnes dels veïns de la vall. Que'n saben de fogons els de Falgons!

Ingredients:

20 làmines de canelons.
800 gr. de bolets: 50 gr. de secs (imprescindible un grapat de trompetes de la mort), la resta els que es vulgui. 300 gr. de xampinyons, els 450 gr. restants poden ser congelats, frescos o en conserva.
500 gr. formatge fresc (tipus Burgos).
3 cullerades de parmesà ratllat.
3 dents d'all.
Oli d'oliva. Sal i pebre.
Per la beixamel:
1½ l. de brou vegetal.
50 gr. de mantega.
160 gr. de farina; millor Maizena.
Uns filaments de safrà.

Elaboració:

Per la pasta: Es renten els bolets (els secs, prèviament hidratats) i se salten amb l'oli i els alls trinxats. Es reserven algunes làmines de xampinyó per a la decoració). Es trituren els bolets i el formatge; s'afegeix el parmesà i una mica de sal i pebre. Ja està llesta la pasta.

Per bullir les làmines: Es posa abundant aigua a bullir, amb oli i sal, i aleshores es tiren d'una en una les làmines dels canelons, remenant sovint amb una espàtula de plàstic o

de fusta. Respecte del temps, millor seguir les instruccions del fabricant. Es retiren amb una paleta i es refresquen sota l'aixeta d'aigua freda. S'estenen les làmines damunt un drap, s'emplen amb la pasta i s'enrotllen.

Per la salsa: Es torra el safrà en una casseroles, se li afegeix el brou, la mantega, la Maizena i una mica de sal i pebre. S'ha de remoure continuament fins que espesseixi.

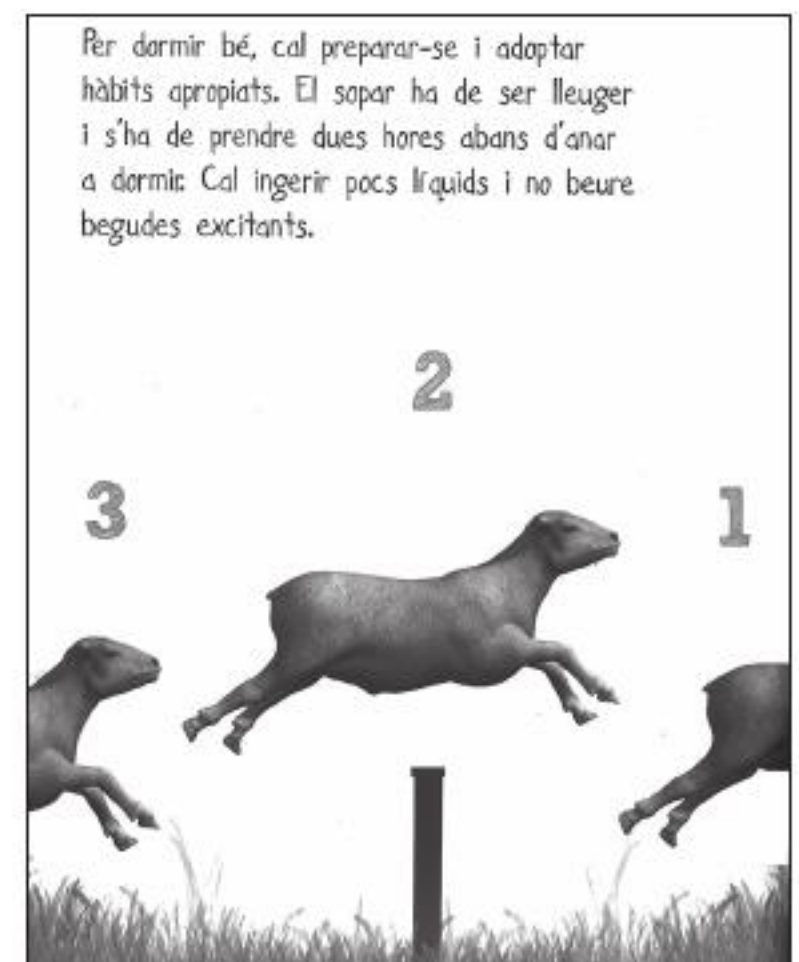
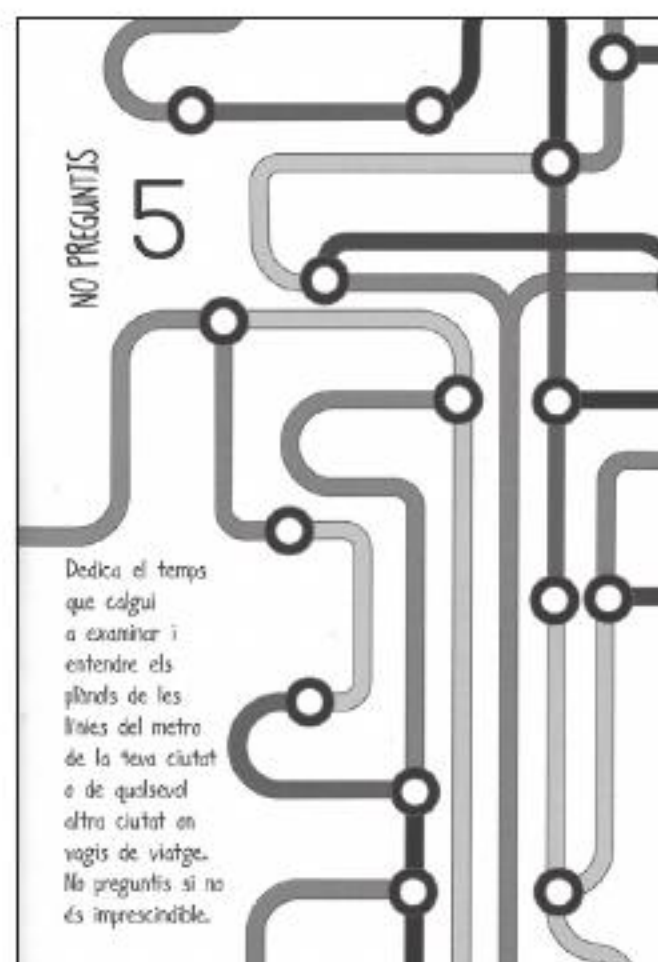
Muntatge: S'estén una capa de la beixamel en una safata que pugui anar al forn, es posen els canelons i s'aboca per damunt la resta de la beixamel. Cobrir amb una fulla de paper d'alumini i coure en el forn preescalfat a 180 °C durant uns 15 minuts. Una mica abans de retirar-los del forn, traurem el paper d'alumini i els gratinarem.

Recollit per Àlex Navarro

100 consells perquè el teu cervell visqui 100 anys

per Àngels Navarro

Telefons

<http://www.santmiqueldecampmajor.cat/>

Ajuntament 972 57 46 26
ajuntament@santmiqueldecampmajor.cat

Ambulatori Banyoles	972 57 24 74
	972 57 25 10
Mieres	972 68 04 62
Ambulància	972 41 00 10
Ambulància Urgències	061
Creu Roja	972 57 24 50
Emergències	112
Escola	972 57 59 24
Mossos d'Esquadra	088
Hostal (tel. públic)	972 57 07 12
Elèctrica Curós (gratuït)	900 70 50 50
(avaries 24 hores)	972 26 01 50
Consell Comarcal Pla de l'Estany	972 57 35 50
Deixalleria Comarcal Puigpalter	972 58 18 58
Megatró	972 59 43 25

Horaris

Ajuntament: de dilluns a divendres, de 10 a 2.

Metge: **Demanar hora anticipada al CAP de Banyoles**
Banyoles: cada dia.

Mieres:

Dimecres, de 2/4 de 3 a 2/4 de 5 de la tarda.

Infermeria:

Dimarts i divendres, de 8 a 10 matí.

Urgències

Clínica Salus Infirmorum, cada dia, de 8 nit a 8 del matí, i festius les 24 hores.

TEISA: Dimecres i dissabtes, a les 8 i a l'1.

Missa, hivern:

Sant Miquel: dissabtes a 2/4 de 8 del vespre.

Falgons:

l'últim dissabte de cada mes, a 2/4 de 8 del vespre.

Deixalleria Mòbil: cada tercer divendres no festiu de mes. Dies de recollida durant aquest any: 20 de novembre i 18 de desembre.

Lloc: sector de la bàscula. Horari: de 9 a 13h.

Deixalleria Comarcal de Puigpalter a Banyoles: l'horari és de dilluns a dissabte de 9 a 14h. (dimecres matí tancat), i a les tardes de 15 a 18h. (hivern) o de 16 a 19h. (estiu) (dissabte tarda tancat).

És un servei completament gratuït.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC 2015

El 29 de maig de 2015, a l'edat de 95 anys, va morir ANGELINA GRABOLOSE I BATLLE. Era natural de Santa Pau, va viure a can Soler Vell de Ventatjol i a can Soler Nou de Roca. Actualment vivia al mas Colomé de Sant Miquel de Campmajor.

L'1 de juny, a l'edat de 83 anys, va morir CARME PUJOL I GÜELL. Era natural de Pujarnol, va viure a l'Arn de Porqueres i actualment vivia a Mata.

El 15 de juny, a l'edat de 91 anys, va morir ELVIRA QUINTANAS I TEIXIDOR. Era natural de can Baldiri de Falgons i actualment vivia a Banyoles.

El 18 de juny, va néixer ANNA PLANA I REIXACH, filla d'en Ramon Plana i de Susanna Reixach de can Sagnari de Sant Miquel de Campmajor.

El 2 de juliol, a l'edat de 82 anys, va morir JOSEP SOLDEVILA I PLA. Era natural del Corral de Falgons, va viure a can Masó de Falgons i actualment vivia a can Brugada de Sant Miquel de Campmajor.

El 8 de juliol, a l'edat de 85 anys, va morir ÀNGEL SALA I FONT. Era natural de can Batista de Campmajor i actualment vivia a Banyoles.

El 9 d'agost, a l'edat de 88 anys, va morir QUIMETA PUJOL I GÜELL. Era natural de Pujarnol, va viure a can Baldiri de Falgons i a ca l'Estany de Sant Miquel de Campmajor. Actualment vivia a Porqueres.

El 27 d'agost, a l'edat de 90 anys, va morir FRANCISCO PRATSEVALL I CASALS. Era natural de la Canova de Campmajor i actualment vivia a Banyoles.

El 22 de setembre, va néixer MILA ESCRIBU I TEIXIDOR, filla d'Albert Escriu i d'Alba Teixidor, de can Ripoll de Campmajor.

El 27 de setembre, a l'edat de 88 anys, va morir JOSEP RAMIÓ I JUANOLA. Era natural del Molí de Falgons, va viure a can Masó de Falgons i actualment vivia a Porqueres.

El 28 de setembre, a l'edat de 94 anys, va morir ROSER JUANOLA I CASALS. Era natural de Pujarnol, va viure a can Serra i a can Sagnari de Sant Miquel de Campmajor, respectivament. Actualment vivia a Banyoles.

El 29 de setembre, a l'edat de 95 anys, va morir MONTSERRAT OLIVELLA I CANALS. Era natural de Lavern (Alt Penedès) i actualment vivia a can Planaferrana de Sant Miquel de Campmajor.

El 7 d'octubre, va néixer GINA JOSÉ I PAGES, filla de Josep José i de Paula Pages, de cal Sastre de Campmajor.

NOTA: Per tal de facilitar la publicació del moviment demogràfic, agrairíem que ens ho féssiu arribar per correu electrònic: revistagolany@gmail.com o bé trucant al telèfon: **972 57 46 26** de l'Ajuntament de Sant Miquel de Campmajor.

Normes per a la publicació de cartes i articles.

Golany agraeix les cartes i articles dels seus lectors, i escull amb preferència per a la seva inserció les cartes breus, d'unes 17 línies mecanografiades, i els articles d'unes 45. Tots hauran d'anar signats amb nom i cognoms, encara que si es desitja, es publicaran amb pseudònim. L'únic responsable del seu contingut és l'autor. Els articles s'hauran de lliurar, a ser possible, amb suport informàtic.

L'adreça és: revistagolany@gmail.com.

Queda prohibida la reproducció total o parcial de la revista sense autorització prèvia de l'Ajuntament de Sant Miquel de Campmajor o els autors.

Golany

Redacció: revistagolany@gmail.com.

Edita: Ajuntament de Sant Miquel de Campmajor.

Tel. 972 57 46 26 - ajuntament@santmiqueldecampmajor.cat

Veieu Golany on line a: www.santmiqueldecampmajor.cat.

Coordinació i disseny: Josep Estarriola.

Equip de redacció:

Àlex Navarro, Elisabet Saus i Josep Estarriola.

Compaginació i impressió: Impremta Palmada - Banyoles.

Dipòsit Legal: GI-033/1997.

Portada Rentador de Bertrà. Foto. J. A. Abellan.

Contraportada: Parc infantil. Foto. J. Estarriola.

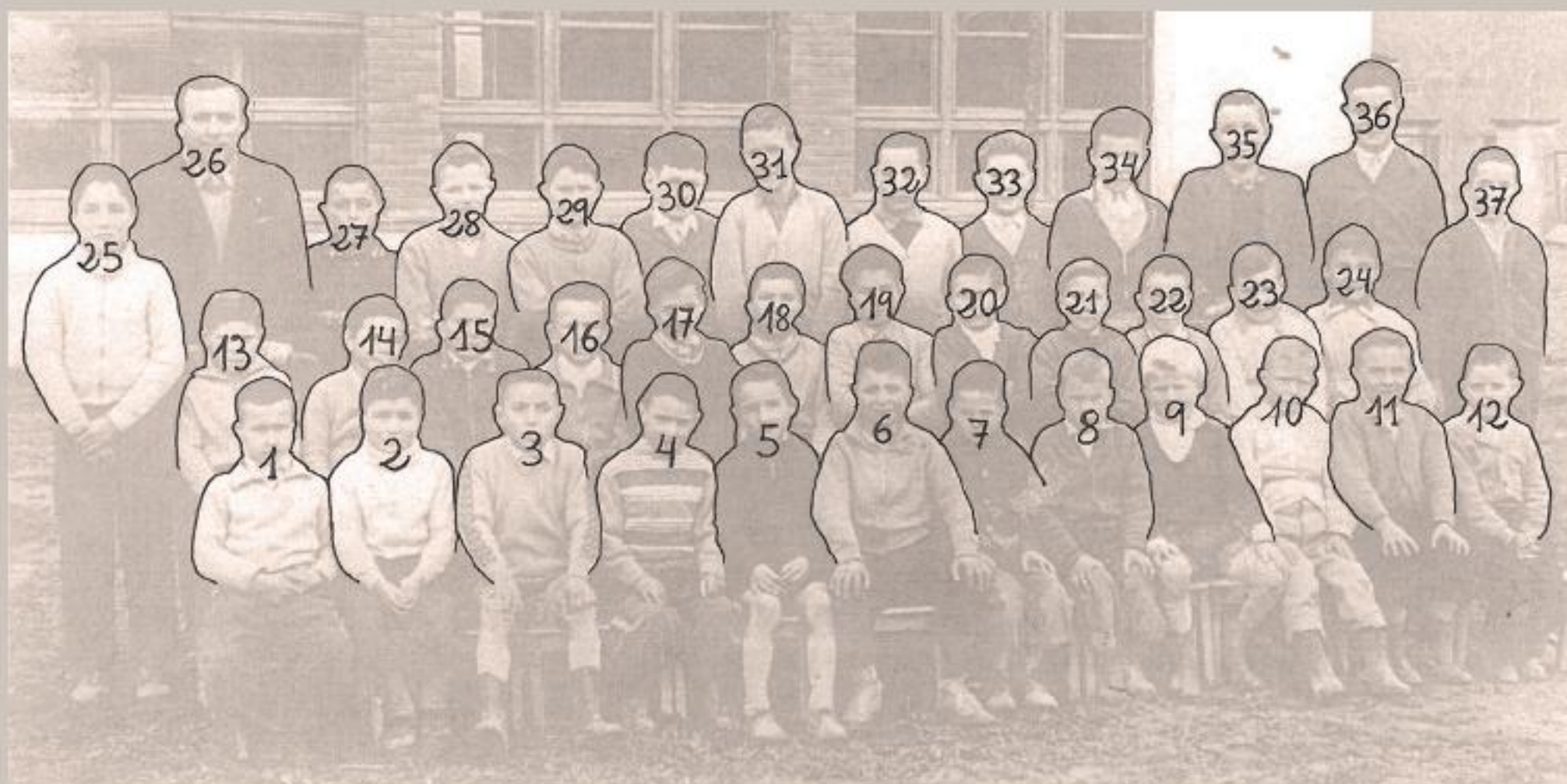
Tiratge: 450 exemplars

Col·labora: Diputació de Girona
221 municipis

ESCOLA DE SANT MIQUEL DE CAMPMAJOR L'ANY 1957

FOTO DEL GRUP DE NOIS AMB EL MESTRE ANTONI RIBAS I PISA (1950-60)

ASSEGUTS 1era FILA

1. Vicenç Martí (Can Plana de Falgons). 2. Rosendo Coma (Cal Viu). 3. Jaume Tubert +(Cal Ferrer). 4. Josep Ribes (Can Llambert). 5. Miquel Caselles +(Can Pradói). 6. Miquel Colomer (Can Talaia). 7. Miquel Camós +(Cal Secretari). 8. Joaquim Pujol (Cal Fuster de Campmajor). 9. Josep Güell (Cal Lol). 10. Miquel Serra +(Can Ripoll). 11. Josep Monell (Can Reig). 12. Joan Batlle +(Casanova de Falgons).

ASSEGUTS 2ona FILA

13. Antonio Grabulosa (La Creueta). 14. Josep Caselles (Can Pradói). 15. Jaume Sala (Can Batista). 16. Joan Masdevall (Mas Nou). 17. Jaume Sala (La Torre de Pujarnol). 18. Marcelino Martí (Can Plana de Falgons). 19. Josep Campolier (L'Arn). 20. Joan Viñals (Can Perepastor). 21. Joan Grabulosa (La Creueta). 22. Miquel Compte +(Can Ramon Benet). 23. Pere Masdeu (La Barraca). 24. Ramon Busquets (Can Bosc).

DRETS 3era FILA

25. Pere Coma +(Cal Viu). 26. Antoni Ribas +(mestre). 27. Joan Compte (Can Brugada). 28. Lluís Güell (Cal Lol). 29. Joan Masdeu (La Barraca). 30. Joaquim Campolier +(Can Barris). 31. Joan Puigdevall (La Guardia). 32. Josep Maria Martí (Can Plana de Falgons). 33. Isidre Batlle (Casanova de Falgons). 34. Pere Roura (El Corral). 35. Joan Corominas (Can Bahí). 36. Ventura Puigdevall (Cal Nen). 37. Ezequiel Compte (Can Ramon Benet).

Foto cedida per: **Joan Corominas**
Dades facilitades per: **Joan Corominas i Vicenç Martí**
Muntatge: **Josep Estarriola**

SANT MIQUEL DE CAMPMAJOR

